

Ob dnevu rudarjev

Mladi in rudarski poklic

Rudarstvo, premogovnik, rudnik, rudar; to so besede, ki se marsikomu globoko vrežejo v življenjsko pot. Samo rudarju je usojeno pripadati poklicu, ki se ozira na s kulturo prežeto tradicijo. Rudar je še obdržal zdravo in stanovsko zavest, četudi v obliki, kakor jo zahtevajo potrebe in problemi sedanosti. Preseneča pa nas dejstvo, da se vse manj mladih ljudi odloča za včasih tako zelo spoštovan poklic. Težav te vrste ne srečujemo samo v naši družbi, ampak tudi v vseh rudarsko razvitih deželah.

Kakor je na eni strani vedno manj ljudi, ki se odločajo za ta svojevrsten poklic, tako se na drugi strani odpirajo rudarjem velike možnosti in potrebe. Z našim poklicem je ozko povezan pojem energije, brez katere si danes življenja skorajda ne znamo predstavljati. Zdi se, kot da ob vseh teh dogajanjih in spoznanjih pozabljamo na to. Čas in izkušnje nas učijo, da je rudarski poklic še vedno potreben. Ali je zato še sploh potrebno v današnjem času ljudem prikazovati, povedati, da rudarstvo ni nekaj, kar je potrebno pomilovanja, pač pa, da je to osnova gospodarstva!

Za zagotovitev vseh energetskih potreb potrebujemo v našem pokli-
ku bolj kot kdajkoli prej mlade, sposobne rudarske kader, sposobne z odločnostjo in smelostjo graditi našo samoupravno socialistično družbo. Širša družbena skupnost mora zavestno slediti svojim potrebam in vložiti skupaj z rudarji kar največ napora,

da se rudarju da spet mesto, ki mu gre. To pomeni, da je potrebna široka in temeljita družbenopolitična akcija, ki jo zaradi pomanjkanja mladih v tem poklicu nujno vključiti v šole nastajajoči sistem usmerjenega izobraževanja.

Kljub vsem tem problemom pa se mladi, ki smo zaposleni v rudarstvu, vanj uspešno vključujemo. Nezadržen napredek tehnologije in razvoja družbenoekonomskih procesov prinaša neslutene možnosti uveljavljanja mladega človeka na vseh področjih rudarstva. Možnost izobraževanja ob delu, šolanju na vseh vrstah šol, ki so potrebne za naš poklic, možnost vključevanja mladega rudarja v resnični tok življenja rudnika je tisto, kar dela naš poklic trden in pošten v boju za boljšo bodočnost. Tak je tudi danes. V tem času smo trdno odločeni skupno s svojimi starejšimi „kameradi“, pridobljene izkušnje strniti v en sam cilj: kar največ prispevati k utrditvi našega gospodarstva. Iz vedno težjih pogojev rudarjenja moramo dati še več črnega zlata.

3. julij je naš stanovski praznik. Pred 46. leti so od 2. do 5. julija zasavski rudarji s trdno voljo zmagali v gladovni stavki in dosegli svoj cilj. Slovenski rudar zato na ta dan praznuje svoj praznik. Delavci Rek Velenje praznujemo na ta dan tudi praznik Reka in 30-letnico izvolitve prvega delavskega sveta. Mladi rudarji smo ponosni, da pripadamo stanu, ki se še ni nikdar izneveril.

Srečno!
Anton Planinc,
predsednik OO ZSMS DO RL V

Čestitamo za praznik

14. srečanje borcev in mladine

Letos v Županji

V letošnjem spletu prireditev ob dnevu borca, 4. juliju bo v občini Županja že tradicionalno 14. srečanje borcev NOB in mladine iz vse Jugoslavije.

Borci so se prvič sešli na takšnem srečanju 4. julija leta 1966 v Slavonskem brodu, pobudniki pa so bili borci beograjske občine

Čukarica in zagrebške občine Trešnjevka. Na prvem srečanju se je zbralo nad 2000 borcev iz osmih občin.

Srečanje borcev in mladine je velika manifestacija bratstva in enotnosti, v kateri negujemo tradicije NOB.

Na 7. srečanju, ki je bilo leta 1973 v Zrenjaninu, so sprejeli odločitev, da se kot enakopravni član te manifestacije vključi tudi organizacija Zveze socialistične mladine Jugoslavije. Od tega leta dalje potekajo srečanja pod skupnim naslovom „MEDOBIČINSKO SREČANJE BORCEV IN MLADINE „4. julij““.

Iz leta v leto se srečanja udeležuje vedno več je število občin iz vseh krajev Jugoslavije. Letos se bodo v Županji našli delegati borcev in mladine iz 26 občin.

Za goste iz vseh krajev naše bratske Jugoslavije so pripravili gostitelji zanimiv program. Osrednji dogodek letošnjega srečanja bo gotovo miting, ki bo na dan borca na Trgu Republike v Županji.

Na sam dan borca, 4. julija pa bodo domačini popeljali svoje goste v Slavonski Brod, Brodsko Varoš, Slobonico, Vrpolje in Gajni vir nedaleč od Gundinaca.

Letošnjega srečanja se bo udeležila 20-članska delegacija mladine in borcev iz Velenja.

Velenje

Slovesen sprejem v ZK

Ob današnjem dnevu samoupravljalcev 27. juniju bodo popoldne v Velenju slovesno sprejeli v zvezo komunistov 120 novih članov.

Sprejema, ki bo v dvorani doma kulture, se bodo udeležili tudi komunisti, ki so člani te organizacije že več kot 30 let. Ob tej priložnosti bodo podelili tudi osem državnih odlikovanj aktivistom ZK. Slovesen sprejem se bo začel ob 17. uri.

Dan borca

Obljuba borcev

Dan borca — četrti julij, praznik vstaje narodov Jugoslavije. Na ta dan, leta 1941 se je sestal v Beogradu CK KPJ in pozval narode Jugoslavije v oborožen boj proti okupatorju. S 4. julijem se je začelo eno obdobje v naši revolucionarni zgodovini. To je veličasten dan v tej zgodovini, vendar ne bi moglo biti niti 4. julija, niti zmage, če ne bi bilo poprejšnjih revolucionarnih prizadevanj, če ne bi bilo partije in njene politične strategije, ki smo jo po 4. juliju začeli spreminjati v vojaško strategijo vojne oboroženega ljudstva.

V težkem in krvavem štiriletnem boju smo si s tovarišem Titom na čelu priborili narodnostno in socialno osvoboditev. V ta boj so na vseh bojiščih Jugoslavije vgrajene neštete znane in neznane bitke, akcije, pohodi in zmage naše NOV. Primere heroizma posameznikov in skupin se ne da opisati z besedo. Jugoslavija je dala milijon sedemsto tisoč življenj ali vsakega desetega prebivalca. Padli, ustreljeni in v taboriščih pomorjeni so bili najboljši sinovi naše domovine. Vsi se moramo zavdati, da so dali svoja mlada življenja za našo svobodo.

Umirali so s pesmijo na ustih, s trdim prepričanjem, da narod, ki se odločno bori za svoj obstoj in svobodo, ne more biti premagan. Njihove žrtve niso bile zaman. Zmagali smo in zgradili svojo socialistično družbo, na katero smo vsi ponosni. Z veliko požrtvovalnostjo in samoodrekanjem smo po vojni obnavljali in gradili porušeno domovino. Rezultati naših naporov so vidni na vsakem koraku. Zrasla so nova mesta, tovarne, industrijski giganti in vse to na žuljih našega delovnega človeka.

Kot med vojno in po njej, moramo borci tudi sedaj v obdobju stabilizacije vsa naša prizadevanja usmerjati v stabilnejši in hitrejši razvoj našega samoupravnega socializma. Ne sme nam biti vseeno, kako poteka ta razvoj, zato se moramo vanj še bolj aktivno vključiti in politično delovati povsod tam, kjer je to najbolj potrebno. Združeni z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in v okviru enotnega programa SZDL bomo odločno nadalje izgrajevali naš samoupravni socializem. Naša aktivnost v boju za nadaljnji napredek naše samoupravne socialistične družbe je glavni porok, da se bo moralni lik borca še nadalje krepil.

Po 35 letih svobode bomo letos prvič praznovali 4. julij brez našega prvega in največjega borca, učitelja, voditelja in največjega sina Jugoslavije, tovariša Tita. Še nikoli doslej ni bilo toliko napisanega o Jugoslaviji in njenem maršalu Titu, o našem bratstvu in enotnosti, o sistemu naše ljudske obrambe in družbene samozaščite, našem samoupravnem socializmu in neuvrčenosti. Ne samo mi, temveč ves svet se zaveda, da je odšel največji človek tega stoletja. To težko izgubo ne moremo z ničemer nadomestiti. In vendar — ostalo nam je njegovo ogromno delo, ki je vtakno v naš sistem, ideje, katere bomo kot njegovi borci krepili in razvijali naprej, ostala nam je Titova pot in ni je moči, ki bi nas na tej poti ustavila.

Tito nas je vodil iz zmage v zmago. Borci obljubljam, da bomo njegovim idejam zvesto sledili.

Občinski odbor
ZZB NOV Velenje

Delovni obisk

VINKO HAFNER V VELENJU

Predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner je bil v sredo na enodnevnem obisku v Velenju. Zjutraj se je najprej sešel na pogovore z občinskim političnim vodstvom o sedanjih gospodarskih razmerah v občini ter o razvojnih načrtih tega območja. Nato se je sestal s predstavniki sestavljene organizacije združenega dela Rudarsko elektro energetskega kombinata Velenje, ki so ga seznanili z njihovimi težavami, popoldne pa je Vinko Hafner obiskal še Gorenje, kjer je prav tako tekla beseda o težavah, s katerimi se srečujejo v tem kolektivu pri gospodarjenju.

Danes in jutri v Velenju

Srečanje radioamaterjev Jugoslavije

Velenje bo danes in jutri gostitelj radioamaterjev iz vseh naših republik in pokrajin, ki se bodo zbrali na 15. jugoslovanskem srečanju. Organizator tega zbora je Zveza radioamaterjev Slovenije v sodelovanju z velenjskim radioamaterskim klubom Hinko Košir, pokrovitelj pa sozd Gorenje iz Velenja. Organizatorji pričakujejo, da se bo na tem srečanju, ki je ena izmed ustaljenih oblik delovanja jugoslovanskih radioamaterjev, zbralo več kot tisoč različnih radio-klubov. Srečanje ima izrazito delovni značaj, o čemer pričča tudi pester program, ki so ga pripravili za letos.

Danes dopoldne bo ob 10. uri najprej svečana otvoritev srečanja s kulturnim programom, ob 11.30 pa bodo v Rdeči dvorani odprli zanimivo razstavo z naslovom „SRJ 1980“, ki prikazuje radioamatersko delo ter druge aktivnosti s področja tehnične kulture. Razstava

je posvečena tudi 125-letnici rojstva velikega jugoslovanskega znanstvenika Mihajla Pupina. Prvi dan srečanja se bo danes popoldne nadaljeval s strokovnimi predavanji, na katerih bodo med drugim govorili o vlogi radioamaterjev v sistemu splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in o konferenci Warc 79. Ob tem bodo demonstrirali tudi delovanje radioamaterskih zvez preko satelitov, meteoritskih rojev in mikrovalovne zveze.

Jutri, v soboto, 28. junija bo pod geslom „Radioamaterji vedno pripravljeni“ opravljen prikaz radioamaterske mreže v izrednih razmerah, uprizorili pa bodo tudi „lov na lisico“ z zavezanimi očmi. Radioamaterji bodo svoje spretnosti prikazovali od 9. do 12. ure. Delo bodo nadaljevali ob 15. uri popoldne najprej s podelitvijo nagrad najboljšim na zveznih te-

kmovanjih in nato še z delovnimi razgovori, med katerimi bo posebej zanimivo predavanje o jugo slovanski alpinistični odpravi na Himalajo. Jutri bo odprt tudi radioamaterski sejem, na katerem bodo udeleženci srečanja lahko zamenjali opremo, literaturo in seveda bogate izkušnje. Delovni program letošnjega 15. srečanja radioamaterjev Jugoslavije bo zaključen v soboto zvečer z družabnim srečanjem. Prizorišče dvo-dnevne srečanja bo velenjska Rdeča dvorana, poleg radioamaterskih aktivnosti pa bodo ob tej priložnosti predstavile svoje delo tudi nekatere druge panoge tehnične kulture. Raznolika predavanja, demonstracije, posvetovanja, razstava in sejem bodo tako dragocena delovna izkušnja za vse udeležence srečanja, ki bo nedvomno privlačeno tudi za vse ostale obiskovalce.

ISKRENO ČESTITAMO VSEM VELENJSKIM RUDARJEM IN DELAVCEM RUDARSKO ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA VELENJE

za 3. julij
— dan rudarjev
in praznik kombinata

VSEM BORCEM IN AKTIVISTOM NARODNOOSVOBODILNE VOJNE

za 4. julij
— dan borca

Skupščina občine Velenje
Izvršni svet skupščine občine Velenje
Občinska konferenca SZDL Velenje
Občinska konferenca ZKS Velenje
Občinski svet ZSS Velenje
Občinska konferenca ZSMS Velenje
Občinski odbor ZZB NOV Velenje
Občinska konferenca ZRVS Velenje

3. julij — dan slovenskih rudarjev in praznik delavcev REK Velenje

3. julij

Slovenski rudarji slavijo svoj stanovski praznik 3. julija v spomin na veliko gladovno stavko zasavskih rudarjev 1934. leta.

Življenjske razmere delavstva v stari Jugoslaviji so bile povsod izredno težke. Se posebej težko pa je bilo življenje rudarjev. Življenjski pogoji so se še poslabšali po uvedbi šestojanuarske diktature kralja Aleksandra leta 1929. Komunisti so rudarje prepričali, da je aktivni boj edini izhod za izboljšanje življenjskih razmer...

Konec junija 1934 je Trboveljska premogokopna družba TPD, v kateri so se združili mednarodni in jugoslovanski kapitalisti, nameravala znova poslabšati že tako težko življenje rudarjev. Hotela je znižati mezde, starejše rudarje prevesti v nižji plačilni razred in zmanjšati količino brezplačnega premoga za potrebe rudarskih družin. Ob teh namerah TPD je potrpežljivost rudarjev prekipela.

3. julija 1934 so rudarji jutranje izmene rudnika Hrastnik ostali v jamah, zasedli rove in jaskhe in začeli gladovno stavko. Takoj so se jim pridružili tudi rudarji iz Trbovelj in Zagorja. Tako je prišlo do stavke tisočev zasavskih rudarjev. V znak skrajnega protesta so rudarji v jamah odklanjali hrano.

Nikdar poprej delavstvo v Sloveniji ni seglo po podobnih sredstvih. To so bile nove metode, hude preizkušnje. Vsa Slovenija je onemela ob težkem boju zasavskih rudarjev. Spregovorilo je tudi drugo delavstvo. Vrstile so se solidarnostne stavke, nastopil je val splošnega nezadovoljstva. Vse delovno ljudstvo se je zganilo.

TPD je morala popustiti; preklicala je svoje namene. Po 72 urah so rudarji prišli iz rogov. Gladovna stavka zasavskih rudarjev je bila prva velika akcija slovenskega delavskega razreda v času vojaško-fašistične diktature.

3. julij — praznik slovenskih rudarjev so si za svoj praznik izbrali tudi delavci Rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje.

Prejšnja leta smo ob tem prazniku predstavljali življenje in delo velenjskih rudarjev in delavcev REK. Ker pa sproti spremljamo prizadevanja za izpolnitev proizvodnih nalog, prav tako pa tudi hotenja, da bi v energetske delu kombinata kar najhitreje uveljavili nove samoupravne družbenoekonomske odnose, smo se odločili, da letos prepustimo „svinčnik in papir“ učencem osnovne šole Gustav Šilih Velenje, ki na svojstven način v besedi in sliki predstavljajo rudarja in njegovo delo.

Obiskali smo rudarski muzej

Pri pouku smo se učili o rudniku. Nad našim mestom leži grad. V njem je zdaj muzej. S tovarišico smo šli na grad. Tam smo si ogledali slike Lojzeta Perka in Františka Fojta. Tovarišica nas je opominjala, ker smo bili glasni. Slike Lojzeta Perka in Františka Fojta so zelo lepe. Vsi smo bili zelo veseli. Vodil nas je tovariš Božo Mohorko. Odpeljal nas je na grajsko dvorišče. Tam smo se sestali z ljubljanskimi borkami. Borko so nas bile zelo vesele. Zapeli smo jim nekaj partizanskih pesmi. Ko smo peli, so pele tudi borko. Ko smo zapeli že kar veliko pesmi, so nam od veselja zaploskale. Za nagrado so nam dale veliko vrečko bonbonov. Ko smo se poslovlili, smo si ogledali še druge prostore. Videli smo tudi jamo. Tam je bila proga in vagončki. Jamo je podpiralo leseno podporje. V jami je tudi velika klet. Ko smo si vse ogledali, smo odšli nazaj v šolo. Zelo sem si zaželela, da bi še kdaj odšli na grad posebej pa, da bi se spet srečali z ljubljanskimi borkami.

Alenka Žohar, 4. c
OŠ Gustav Šilih
Velenje

V rudniku, Gregor Gojevič 3. c O. Š. Gustav Šiliha

V rudniku

Nekega dne smo se zbrali in se z avtobusom odpeljali v rudnik. Tam smo si najprej ogledali belo garderobo. Zdelo se nam je zelo smešno, ker so obleke rudarjev visele na visečih obešalnikih. Tudi v črnih garderobah je bilo isto, le da so bila oblačila prašna in zamazana.

V lamparni pa smo si ogledali zelo veliko svetilk in samoreševalcev. Videli smo, da ima vsak rudar svojo številko.

Od zunaj smo si ogledali separacijo. Videli smo, kako nalagajo premog, ki kar sam pada v kamione.

Nazadnje pa smo si ogledali, kako deluje električno dvigalo.

V tisti dvorani je bil velik trušč. Takoj smo opazili, kako hitro se premika dvigalo.

Tovariš Petretič, ki nas je vodil, nam je povedal, da se dvigalo premika s 40 km na uro. Ko smo prišli ven, smo zapeli še nekaj pesmi.

V prezivnici smo dobili vsak oro.

Ker je neki rudar povabil naše tovarišice na kavo, smo lahko ostali sami.

Nekateri so se začeli celo obmetavati s storži, zato se je tovarišica, ko smo prišli nazaj v šolo, zelo kregala.

Mateja Muršec, 4. c
OŠ Gustav Šilih
Velenje

Moj očka dela v rudniku

Vsak otrok ima svojega očeta. Mojemu očku je ime Alojz. Je velik in močne postave. Ima rjave oči, sivočrne lase in je prijazen.

Po poklicu je rudarski tehnik. Opravlja težko in odgovorno delo. Zaposlen je na REK, tozdr Jama Skale. V Škalah je poslovodja proizvodnje. Odgovoren je, da rudarji nakopljejo vsak dan čim več premoga. Z dela se vrača utrujen, zato doma večkrat počiva.

Moj očka zelo rad vozi avto. Večkrat nas odpelje k stari mami in na izlete. V prostem času se ukvarja s čebelami. Pri delu mu pomagam tudi jaz. Z očkom greva večkrat v gozd in nabirava gobe. Moj očka je skrben in prijazen. Imam ga rada in se zanj bojim, ker gre vsak dan v rudnik, kjer preži nanj veliko nevarnosti.

Alenka Žohar, 4. c
OŠ Gustav Šilih
Velenje

Rudar, Boris Zajc 6. c O. Š. Gustava Šiliha

Kepa premoga pripoveduje

Naše mesto Velenje se je razvilo zaradi bogatih slojev premoga. Rudarji, ki so izkopavali premog, so še poleg dela gradili mesto Velenje.

Sam majhna črna kepa premoga. Ležim med svojimi sestrami in brati. Nenadoma zaslišim treskanje in pokanje. Zelo sem se prestrašila. Vem, kaj me čaka. Kot premnoge moje sestrice. Odpeljali so jih čudni

ljudje. V oči mi najprej posveti svetilka. Prikaže se črn prepoten obraz. Kramp me loči od sestre. Z razstrelivom nas ločijo in razdrobe. Nakladajo nas na kovinske vozove. Iz njih nas mečejo na čudno napravo. Vse nas premetava. Po dolgem potovanju nas vržejo v skip. Oči me bolijo. Prišla sem, kot temu pravijo, na beli svet. Vidim veliko kroglo, ki se blešči. To je toplo

sonce. Naložijo me na kamione. Potujem mimo planin. Oddajo me starki, ki me vrže v peč. Začnem goreti. Vesela sem, da starke ne zebe.

Rudarji so junaki dela. Opravljajo veliko in odgovorno delo. Njihov pozdrav je SREČNO!

Renata Toff, 3. b
OŠ Gustav Šilih
Velenje

Srečno!

Lansko leto smo šli učenci tretjega razreda na rudnik na ekskurzijo. Pri pošti nas je čakal avtobus-Krpan. Ko smo bili vsi v avtobusu, je vožnja pritisnil na gumo in počasi smo se odpeljali.

Ko smo prispeli na rudnik, sta nas čakala spremljevalca — vodiča. Rudarja sta nam povedala, kako se je razvijalo rudarstvo v naši dolini. Ko sta končala s pripovedovanjem, sta nas odpeljala v belo garderobo. V beli garderobi se rudarji slečejo. V črni garderobi pa se rudarji oblečejo v delovna oblačila. Potem smo odšli v „lamparno“, kjer vsak rudar vzame svojo svetilko.

Šli smo v okrepčevalnico, kjer se zberejo rudarji, preden gredo v jamo. Tu si natočijo grenak čaj in vzamejo malico. Prišli smo do dvigala, po katerem se rudarji spuščajo pod zemljo.

Videl sem tudi skip, v katerem prevažajo iz jame premog. Ogledali smo si še ostale zunanje obrate rudnika. Bilo je zanimivo.

Srečevali smo rudarje in jih ponosno pozdravljali SREČNO! Vrnili smo se v okrepčevalnico. Tam smo zapeli dve rudarski pesmi. Rudar nam je podaril aparat — samoreševalce. Tudi mi smo se zahvalili s skromnim darilom. Spremljevalce sta nas odpeljala na pijačo. Ko smo se odžejali, nas je tovarišica odpeljala pred rudnik in tam smo veselo prepevali. Tako smo si ogledali, kje delajo naši rudarji.

Zelo ponosen sem bil ob misli, da je tudi moj oče rudar.

Robert Rednak 3. c razred
OŠ Gustav Šilih

Naš rudar

Rudarstvo ima v naši dolini dolgoletno tradicijo. Se pred mnogimi leti, ko je bil rudnik še v rokah kapitalista Lopa, se je v naši dolini začela razvijati rudarska industrija.

Od tistih prvotnih revnih in zgaranih delavcev pa do današnjih rudarjev, je preteklo mnogo let boja; boja za pravice, za boljše pogoje in krajši delovni čas. Mnogo generacij se je izmenjalo od takrat v velenjskem rudniku.

In vsi ti rudarji, vse te generacije, so širile rudnik, širile in gradile Velenje. Zdaj gledamo rudarje, ki kljub modernizaciji še vedno opravljajo težko in nevarno delo. Vidimo prijazne, dobrodušne in vesele ljudi, ki znajo držati skupaj.

Tako vzoren rudar je bil tudi moj ded. Babica še danes rada pripoveduje, da je bil prvi udarnik v rudniku. Takšnih priznanj je dobil od tedaj še več. Mi vnuki jo večkrat nagovorimo, da nam pripoveduje o tistih težkih povojnih časih in težavnem delu v rudniku. Naš ded je bil predan svojemu delu s srcem.

Rudarji delajo za Velenje, za domovino, za nas in šele nazadnje zase. Delajo z dušo in telesom, ker ljubijo svoje delo.

Ponosni smo, da živimo v rudarskem mestu. Ponosni, da smo lahko v družbi teh prijetnih, močnih mož, ki kopljejo v temnih rovih, da bi nam razsvetlili prihodnost...

Mitja Čretnik, 7. c
OŠ Gustav Šilih
Velenje

Rudarji

Velenje je daleč znano kot rudarsko mesto. V njem živi veliko delavcev, rudarjev, ki nam kopljejo črno zlato. Delo rudarjev je težko in naporno. Vsak dan prežijo nanje mnoge nevarnosti. V rove lahko vdre voda, razni plini, lahko jih zasuje. Te nesreče povzročijo čestokrat njihovo smrt.

Včasih je bilo delo rudarja zelo težko. Delal je v veliko slabših pogojih, kot pa delajo ti danes. Zaslužil je le toliko, da je lahko preživel sebe in družino. Delali so skoraj vse ročno. Danes na mnogih delovnih mestih delajo stroji sami. Včasih so bili rudniki v lasti bogatašev, danes pa so v delavčevih, rudarjevih rokah. Vsakega mladega rudarja rabi sprejmejo v svoje vrste in v veliko družino.

Delo rudarjev je za vse nas zelo pomembno. Čeprav je težko, je vendarle tudi lepo.

Nataša Pristovšek, 7. b
OŠ Gustav Šilih
Velenje

Premog je zelo dragocen

Naše lepoto mesto Velenje se vedno bolj širi. Ne bi ga bilo, če ga ne bi ustvarili pridni delavci. Mesto Velenje pa se je razširilo zaradi zemlje, ki je bogata s premogom. Ker je v naši dolini veliko premoga, je potrebno tudi veliko delavcev. Čeprav je delo v rudniku danes lažje kot včasih, imajo rudarji težko in pomembno nalogo. Pred več leti so z raziskavami ugotovili, kako je naša dolina bogata s premogom. To zemljo je kupil kapitalist Danijel Lapp. Ta ni prav nič skrbel za svoje delavce.

Sedaj pa je za delavce poskrbljeno. V začetku rudarjenja so imeli rudarji zelo težko delo, saj niso imeli tako modernih strojev kot danes. Premog so včasih kopali rudarji ročno, s svojim orodjem. Plače rudarjev so bile zelo majhne.

Rudarji včasih niso samoupravljali, medtem ko so današnji rudarji zelo dobri samoupravljalci. Samoupravljajo že od 17. septembra 1950 leta — torej 30 let. Danes rudarji volijo samoupravne organe. Sami odločajo o letovanjih, rekreaciji, športu, zdravstvu, plačah itd. Njihovo delo v rudniku je zelo naporno, odgovorno in težko.

Večina premoga, ki ga nakopljejo naši rudarji, se porabi za šoštanjske termoelektrarne, ki oskrbuje z energijo velik del Slovenije. Za ostale potrošnike ostane malo premoga. Ker je v svetu velika energetska kriza, je premog zelo dragocen. Dela rudarjev zelo cenimo in spoštujemo. Srečno!

Marinka Grenko, 3. c
OŠ Gustav Šilih

Priznanja za neumorno delo

V Gornji Savinjski dolini so podelili vrsto odlikovanj tistim delovnim ljudem in občanom, ki so s svojim neumornim delom veliko prispevali k napredku v svojih delovnih in življenjskih sredinah.

RED REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM so prejeli: Ivan KOSMAČ, Vlado MIKLAVC, Jože TRATNIK in Anton ZAGOŽEN.

RED ZASLUG ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO: Vinko KNAPIČ, Jože KOMAC, Anton MODRIJANČIČ, Damjan HAVCEJ, Anton IKOVIČ, Dušan MARTINČIČ in Planinsko društvo Gornji grad.

RED DELA S SREBRNIM VENCEM: Karel KOPUŠAR, Jože LAZNIK, Franc MIKLAVC, Franc TRBOVŠEK, Anton FUNTEK, Ivan GRUDNIK, Stanislav OŠEP, Franjo PLESNIK, Peter PODBREŽNIK, Stanko ROZENSTEIN in Rok SUHADOLNIK.

MEDALJO DELA: Stanko CAJNER, Franc PODBREŽNIK, Aleksander ČOPAR, Rafko PODPEČNIK in Oskar SLATINŠEK.

Težave stanovanjskega gospodarstva

Dolga pot do stanovanja

Stanovanjsko gospodarstvo je brez dvoma nad vse pomembna sestavina družbenega življenja in temeljna postavka socialne varnosti delavcev in občanov. Zatorej ni naključje, da so temu vprašanju namenili veliko pozornosti tudi na zadnjih kongresih zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije ter sprejeli vrsto ukrepov, ki naj odpravijo težave in pospešijo stanovanjsko izgradnjo. Na podlagi teh priporočil in ukrepov so tudi v Gornji Savinjski dolini imenovali poseben koordinacijski odbor pri občinski konferenci SZDL. Njegova naloga je bila spremljanje in usmerjanje uresničevanja določil akcijskega programa na področju preobrazbe samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu.

Bistvene sestavine akcijskega programa so bile izdelava in sprejem programa razreševanja stanovanjskih potreb, načrta zagotavljanja sredstev, sprejem samoupravnega sporazuma o prehodu na ekonomsko stanarino ter usklajevanje splošnih aktov pri reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev, upoštevajoč lastno udeležbo. Skupaj z ostalimi odgovornimi nosilci je odbor pripravil in vodil javno razpravo. V moziški občini so tako ugotovili, da so dosegli nekaj kakovostnih vsebinskih sprememb, razprava je navrgla dokazne številke napotkov, hkrati pa razkrila tudi vrsto pomanjklivosti.

Dejstvo je, da so v Gornji Savinjski dolini že prešli na ekonomsko stanarino in pri tem takoj ugotovili, da te ne zadostujejo za vse potrebe. Omembe vredno je tudi dejstvo, da so se za prehod na ekonomsko stanarino odločili na vseh zborih stanovalcev, potrebnega samoupravnega sporazuma pa niso podpisale nekatere organizacije združenega dela, čeprav jim ne določa neposrednih obveznosti. Lani so v moziški občini sprejeli tudi družbeni dogovor o lastni udeležbi pričakovancev stanovanja in ga bodo letos pričeli izvajati. Še pred tem pa ga bodo morali popraviti, saj so bili med prvimi, ki so ta dogovor sprejeli in so v njem že ugotovili določene pomanjklivosti.

Kakorkoli velik je pomen stanovanjskega gospodarstva, tako velike so tudi težave, s katerimi se v moziški občini na tem področju srečujejo. Prvi med njimi je seveda pridobivanje stavbnih zemljišč, ki so večinoma v zasebni lasti. Postopek pridobivanja je izredno dolgotrajen in se vleče tudi več let, zato so v letošnjem letu za njegovo skrajšanje že uporabili določila zakona o prisilnem prenosu pravic uporabe. Težave so tudi s komunalnim urejanjem, saj je sredstev, ki jih v te namene zbirajo na podlagi ustreznega samoupravnega sporazuma, odločno premalo. Stavbna zemljišča so zato večkrat le delno komunalno urejena, ali pa jih urejajo šele potem, ko investitorji plačajo komunalni prispevek. O rešitvah za te probleme bi torej resnično kazalo razmisliti, tudi o možnosti kreditiranja v začetnem obdobju gradnje.

Kakšno je stanje na področju urbanistične dokumentacije ni treba posebej poudarjati, saj ta že več kot desetletje ni bila dopolnjena, razen za nekatera manjša območja. Lani so se v moziški občini lotili izdelovanja prostorskega načrta, urbanističnih in zazidalnih načrtov ter urbanističnih redov. Jasno je, da to delo terja ogromno denarja in da se izdelovalci pogodbenih rokov ne držijo, vseeno pa v moziški občini pričakujejo, da bo dokumentacija pravočasno pripravljena.

Posledica vseh teh in podobnih težav so neizkoriščena sredstva v stanovanjski skupnosti in v združenem delu. Veliko kritik in negodovanja je bil deležen ta podatek, tudi zato, ker so v moziški občini v tem srednjeročnem obdobju povečali stanovanjski prispevek. Na podlagi opravljene analize razvojnih možnosti stanovanjskega gospodarstva v naslednjem srednjeročnem obdobju so ugotovili, da bodo v tem obdobju v moziški občini potrebovali 370 družbenih in 325 zasebnih stanovanj. Tudi v prihodnje bo torej potrebnih veliko sredstev za razreševanje vsaj najnujnejših primerov, pri tem pa ne bi smeli pozabiti na določila zakona o združenem delu, da se bodo sred-

Razvoj tekstilne industrije

Nova usmeritev Elkroja

Zaposleni v Modni konfekciji Elkroj že nekaj let dosegajo izjemne delovne uspehe, ki jih uvrščajo v sam vrh slovenske tekstilne industrije. Prav v tem obdobju zaključujejo novo pomembno naložbo in z njo bodo svoj položaj zagotovo še utrdili. V bližnji prihodnosti bodo namreč pridobili novo proizvodno dvorano in z njo predvsem bistveno izboljšali delovne pogoje. Ob tem bodo zgradili tudi avtobusno postajo, športna igrišča, uredili bodo okolico tovarne, omeniti

pa velja še nove prostore za trgovino in učilnico.

V načrtovanju bodočega razvoja seveda niso stali križem rok in se ne zadovoljujejo z doseženimi uspehi. V sedanjih prostorih bodo večali obseg proizvodnje s pomočjo najnovejših dosežkov na tehnološkem področju in z boljšo organizacijo dela. Največjo

pozornost bodo namenili nadaljnjemu večanju obsega izvoza, seveda pa bodo uvajali tudi nove proizvodne programe, v danem trenutku za tržišče najprimernejše. Predvidevajo tudi usmeritev na druga področja, prav tako pa gradnjo novih proizvodnih zmogljivosti v drugih krajih občine in izven nje.

Dejstvo je, da to niso več le predvidevanja, ampak zelo otipljivi načrti in tudi prva dejanja. Že so namreč odkupili podružnično šolo v Konjskem vrhu pri Lučah in jo bodo preuredili v proizvodne prostore. V njih bo dobilo zaslužek večje število prebivalcev s tega področja, zlasti seveda žensk, izdelovali pa bodo kakovostne kavbojke in jih na podlagi sklenjenih pogodb vsaj polovico izvozili na zahodna tržišča.

Naslednji korak so usmerili izven občinskih meja. Znano je namreč, da se je temeljna organizacija združenega dela celjskega Topra v Šoštanju v zadnjem času otepala s številnimi težavami. Razgovori o priključitvi k Elkroju so stekli lani in prvo odločilno točko dosegli prejšnji ponedeljek, ko so se zaposleni v veliki večini odločili za priključitev k Elkroju. Odločili se seveda niso na pamet. Že na začetku dogovarjanja so se namreč predstavniki velenjske občine in celjskega Topra domenili, da bosta Topa in Elkroj pripravila razvojne programe, na podlagi katerih naj bi se zaposleni odločali o nadaljnjem razvoju svoje temeljne organizacije. Tako se je tudi zgodilo in delavci šoštanjskega Topra so se osveščeno in po samoupravni poti odločili za Elkrejev program in za večjo socialno varnost, ki jo nudi. Zato je danes še toliko bolj očitno, da lahko sedanja odstopanja od prejšnjih dogovorov in podtikanja takšne ali drugačne vrste, šoštanjski temeljni organizaciji in zaposlenim v njej le škodujejo.

J. Plesnik

Zaposlenim v Šoštanju je zagotovljena večja stopnja socialne varnosti

Prometna varnost

Slabe vozne razmere

Dejavnost sveta za preventivo in varnost v cestnem prometu je vsekakor pomembna sestavina del družbene samozagrade in ima odgovorne in družbeno pomembne naloge na področju varnosti in vzgoje udeležencev v cestnem prometu. Temelj uresničevanja pomembnih in raznolikih nalog je podrobno opredeljen letni načrt, ki ga je svet v moziški občini v sodelovanju s postajo Milice, združenjem šoferjev in avtomehanikov, osnovnimi šolami, združenim delom in krajevnimi skupnostmi v celoti uresničil.

V tem letu se je bistveno izboljšala vzgoja predšolskih in šolskih otrok. Na vseh osnovnih šolah so v tem letu izdelali prometno-varnostne načrte, uspešno pa so zaživel tudi pionirski prometni krožki, ki jim je svet pomagal z nakupom oblek za pionirje prometnike. Po vseh šolah in na občinski ravni so opravili tekmovanja „Kaj veš o prometu“, v sklopu priprav na to tekmovanje pa so učenci pisali spise, izdelovali likovne in tehnične predmete na temo prometa in si ogledali vrsto filmov. Člani sveta so ugotovili, da po šolah upada zanimanje za opravljanje kolesarskega izpita, zato bi morali miličniki nekoliko poostri nadzor. Letos je izpito opravilo 231 učencev. Na vseh šolah so sklicali sestanke s starši in učenci in se tudi na ta način pogovarjali o izboljšanju varnosti v cestnem prometu. Povedati velja še to, da so šole z učili za prometno vzgojo preslabo opremljene.

Veliko pozornosti so namenili tudi vzgoji odraslih. Na

pobudo sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je združenje šoferjev in avtomehanikov pripravilo preiskuse znanja za vse poklicne voznike in zasebne avtoprevoznike. V občini so v minulem letu pripravili sedem tečajev, na katerih si je teoretično in praktično znanje za voznike motornih vozil pridobilo preko 200 občanov. Svet je v sodelovanju s postajo milice opravil celodnevno akcijo izpravnosti vozil. Pretežni del pomanjkljivosti odpade na luči in zvočne naprave, pomembna pa je tudi ugotovitev, da varnostni pas uporabljajo le redki vozniki.

Jasno je tudi, da se ob hitrem razvoju prometa večja števila težkih posledic ob nesrečah pri tistih udeležencih, ki niso bili zajeti v nobeno izmed organiziranih oblik prometne vzgoje. Zaskrbljujoče je nezanimanje občanov za lastno prometno varnost, prav tako pa velja tudi ugotovitev, da so krajevne skupnosti in organizacije združenega dela na tem področju vse premalo postorile.

Na stanje prometne varnosti poleg vseh teh vzrokov bistveno vplivajo tudi nekateri objektivni pogoji. Ob vse bolj naraščajočem prometu se vozne razmere skorajda niso izboljšale. Zelo slabi so vozniki pogoji na cestah Ljubno—Luče, Nova Štifta—Črnivec in predvsem Nazarje—Gornji grad. Še vedno so neurejena avtobusna postajališča, kar v največji meri velja za Mozirje, veliko pa ne zaostajata postajališči na Ljub-

nem in v Gornjem gradu. Vse premalo je bilo storjenega za varnost pešcev, zlasti šolskih otrok, v večjih naseljih. Na tem področju bodo takojšnji ukrepi več kot nujni.

Težave so tudi zaradi tehnične neurejenosti lokalnih in nekaterih nekategoriziranih cest. V moziški občini so namreč v minulem obdobju posodobili veliko cestnih odsekov, žal pa

so ti slabo vzdrževani in neurejeni. Manjka prometna signalizacija, ni varnostnih ograj, bankine niso utrjene in še precej je pomanjkljivosti, ki ovirajo varno vožnjo. Dela bo torej še veliko, tudi zato, ker sklepov in staljšč, ki jih je sprejela skupščina občine Mozirje, skorajda nihče ne uresničuje.

J. P.

Ozko cestišče, dotrajan in slabi mostovi ter druge pomanjkljivosti vsekakor niso prispevek k boljšim voznim razmeram in varnosti v cestnem prometu.

Ljubno in ostala naselja v tej krajevni skupnosti se hitro širijo in pri tem je že zmanjkalo prostora za stanovanjsko in drugo izgradnjo. Ni torej naključje, da so tudi v tej krajevni skupnosti med temeljne letošnje naloge zapisali izdelavo prostorskega načrta in urbanistične dokumentacije. Le tako si bodo zagotovili še hitrejši razvoj.

Gorenje

Priznanja mladim samoupravljalcem

V soboto, 21. junija so na že tradicionalnem srečanju mladih delavcev Gorenja v Slovenj Gradcu podelili priznanja najboljšim mladim samoupravljalcem za delo v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih ter za prizadevno delo na delovnem mestu.

Med letošnjimi dobitniki priznanj, ki jih podeljuje koordinacijski svet zveze socialistične mladine sestavljene organizacije združenega dela Gorenje, smo se za kratek čas pomudili tudi mi.

Pa preberite, kaj so nam mladi povedali:

JANA ZORKO, poeneterka v tozdu Hladilna tehnika: „Nagrada za najboljšo mlado delavko — samoupravljalco našega tozda mi pomeni zelo veliko. Družbenopolitično aktivna sem že od leta 1974, ko sem postala članica zveze komunistov. Vključila sem se v delo delavskega sveta, bila sem članica izvršilnega odbora osnovne organizacije sindikata našega tozda, namestnica predsednika osnovne organizacije sindikata tozda Hladilna tehnika. Vrsto let pa sem tudi predsednica osnovne organizacije ZSMS tozdu. Bolj kot nagrade pa sem vesela tega, da se mladi vključujemo na vseh področjih. Vsa dogajanja redno spremljamo in mimo nas ne gre nobena odločitev, ki je ne bi tudi mi potrdili. Pravo zadovoljstvo je, ko organiziramo akcijo v prostih sobotah in na delovnišči se zbere vedno veliko članov naše osnovne mladinske organizacije. Tudi v prihodnje se bom trudila in se kar najbolj aktivno vključevala na vseh področjih družbenopolitičnega dela.“

STANISLAV NAPOTNIK, strojnik v tozdu Kuhalni aparati:

Vesel sem, da me je osnovna organizacija ZSMS našega tozda

predlagala za najboljšega mladega samoupravljalca. Aktivno sem se vključil v delo na vseh področjih takoj, ko sem se zaposlil v tovarni gospodinske opreme Gorenje. Največkrat sodelujem na raznih akcijah osnovne organizacije ZSMS tozda, pa tudi konference.

Vključujem pa se tudi na druga področja političnega dela. Tako sem sindikalni poverjenik, član planinskega društva, organizacijski sekretar našega tozda. Da bi se lahko kar najbolj aktivno vključeval v družbenopolitično delo, sem se udeležil tudi seminarjev in si tako pridobil znanje. Priznanje pa bo zame pomenilo prav gotovo še vztrajnejše delo na vseh področjih.

MARJANA TRATNIK je tudi ena od dobitnic letošnjega priznanja za najboljšo mlado delavko — samoupravljalco v tozdu Vzdrževanje.

Marjana je aktivna družbenopolitična delavka na vseh področjih. Aktivno se vključuje v delo osnovne organizacije sindikata tozda Vzdrževanje, največ časa pa nameni tudi delu v osnovni organizaciji ZSMS tozda. Dolgo časa je bila njena predsednica članica predsedstva konference osnovnih organizacij ZSMS v delovni organizaciji. „Nagrado za najboljšo delavko — samoupravljalco sem prejela že leta 1976.“

Tri leta sem bila predsednica osnovne mladinske organizacije našega tozda in dolgoletna članica konference. Se vedno pomagam pri reševanju težav osnovne mladinske organizacije, čeprav sem večji del svojega družbenopolitičnega dela namenila delavskemu svetu in osnovni organizaciji sindikata našega tozda. Največja težava naše osnovne mladinske organizacije je predvsem izobraževanje naših članov. Ni dovolj samo to, da hodiš v službo, ampak tudi, da se politično udeležuješ v vseh organih upravljanja. Zato se bom vključevala še naprej, saj se s takšnim delom tudi izobražujem“, je menila Marjana Tratnik, tehnična risarka v tozdu Vzdrževanje.

MARIJA ZAJEC je zaposlena v tovarni gospodinske opreme Gorenje, in sicer na delovnem mestu stiskalke v tozdu Galvanika.

Takole je pripovedovala: „Precej se vključujem v delo samoupravnih organov delovne organizacije in našega tozda. Sem predsednica osnovne organizacije ZSMS našega tozda, članica konference osnovnih organizacij članica delavskega sveta delovne organizacije, tri leta pa sem članica zveze komunistov. Nagrada, kot je priznanje za najboljšo mlado delavko — samoupravljalco, mi veliko pomeni. Pomeni mi priznanje za delo, ki sem ga vložila v aktivnejše delovanje naše mladinske organizacije.“

Nagrado si je treba prislužiti predvsem z delom in dobriimi rezultati. Končala sem tudi tri mesečno politično šolo. Vesela sem, da se mladi bolj kot vsa ta leta doslej vključujemo v delo samoupravnih organov. Letos smo v naši osnovni organizaciji pričeli s samoizobraževanjem vseh članov tako, da vsak pripravi svoj referat in se na ta način seznanja z družbenopolitičnim delom. Naša mladinska organizacija je zaradi dobrega delovanja predlagana za republiško priznanje, kar je zame še posebna nagrada.“

Srečanje mimogrede

Telegrafsko poročilo o že znanih ugotovitvah

Tudi 7. seja skupščine samoupravne interesne stanovanjske skupnosti občine Velenje je bila podobna nekaterim prejšnjim: komajda sklepna na začetku, pri zadnjih očkah pa že nesklepna, ker se nekateri delegati pridejo verjetno samo pokazati, da jih zapišejo, potem pa, če je le mogoče, čimprej s seje. Tako tudi na tej seji delegati zaradi nesklepnosti niso obravnavali vseh točk dnevnega reda. Morda bi veljalo v prihodnje spremeniti ustaljeni način dela — začeti sejo z zadnjimi točkami dnevnega reda, da bi tudi vendarle enkrat prišle na vrsto.

Obravnava in ocena poročila o izvajanju stanovanjske graditve v občini Velenje je bila ena izmed pomembnih točk seje. S tem poročilom delegati niso bili zadovoljni, saj je bilo, kot je dejal eden izmed njih le telegrafsko poročilo o tem, kar že vemo. Delegatom je pojasnjevalo kako teče stanovanjska graditev in navajalo stare ugotovitve, da bo imel ta blok tolikšno zamudo, drugi spet takšno, da bi bil lahko določen blok sicer že vseljiv, pa ni komunalno urejena okolica itn. Zato so delegati zahtevali, da mora takšno poročilo vsebovati oziroma prikazati tudi vse ukrepe, ki so bili sprejeti, da bi odpravili določene nepravilnosti in terjali, da se kar najbolj zaostri odgovornost vseh dejavnikov v stanovanjski graditvi, posebno pozornost pa je treba nameniti temu, uresničevanju ukrepov izvršnega sveta oziroma skupščine občine Velenje o stanovanjski graditvi in smernic zveze komunistov. Takšno poročilo naj bi delegati dobili na prihodnji seji.

V nadaljevanju seje so se delegati med drugim seznanili še s poročilom o dosedanjem delu odbora za družbeno pomoč v stano-

vanjskem gospodarstvu ter o ukrepih, ki so jih sprejeli na podlagi poročila, komisije samoupravne delavske kontrole in službe družbenega knjigovodstva Velenja o pomanjkljivosti, ki so jih ugotovili pri delu prejšnjega odbora.

Tako je odbor med drugim sklenil, da bodo zahtevali od organizacij združenega dela, katerih delavci neupravičeno zasedajo solidarnostna stanovanja da vrnejo ustrezna stanovanja ali pa jih odkupijo. Medtem so nekatere delovne organizacije, delovne skupnosti oziroma posamezniki že začeli razreševati pomanjkljivosti, ki so bile storjene v preteklih letih, v nekaterih primerih pa še niso storili ničesar v zvezi s tem. Poročilo odbora za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu tudi navaja, da so med tem časom s pomočjo družbenega pravobranilca samoupravljanja ugotovili, da ima samoupravna stavbno zemljiška stanovanjska oziroma njeni predhodniki že od leta 1974 kupljeno eno trisobno in dve dvosobni stanovanji na Serčerjevi cesti v Velenju, predvsem za nudenje začasnega bivališča občanom, ki jim je treba zgraditi nadomestne objekte. Vsa tri stanovanja so nato zasedli delavci zavoda za urbanizem, s čudež neupravičeno in brez prave osnove.

Delegati so na seji — potrdili tudi predlog odbora o dodelitvi 39 novih stanovanj v Velenju in Šoštanju, zgrajenih s sredstvi samoupravne interesne stanovanjske skupnosti občine Velenje, združenih za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu. Glede na to, da je ostalo še šest stanovanj v Velenju nerazdeljenih, so delegati zahtevali, da je treba štiri stanovanja takoj razdeliti, dve stanovanji pa naj bi hranili za izjemne primere.

S seje skupščine SISS

Med konfeksionarkami v Šoštanju

Te dni so se delavci šoštanjskega Topra odločali o novi samoupravni organiziranosti. Na referendumu se je večina delavcev odločila za izločitev temeljne organizacije iz delovne organizacije Toper ter za priključitev k Elkreju iz Mozirja.

Z delavkami smo se pogovarjali o tem, kaj pričakujejo od te združitve.

CVETA BOŽIČEVIČ: „Že triindvajset let delam v konfekciji Šoštanj. Najprej sem nekaj let šivala, sedaj pa sem kontrolorka v krojilnici. Vsa ta leta so bila za nas težka, saj smo se neprestano srečevali s številnimi težavami. Vsa leta se nam je tudi obljubljalo, da se bodo delavne razmere tudi v našem tozdu spremenile, da bomo proizvodnjo posodobili, žal pa je ostajalo vseskozi samo pri obljubah.“

Prav zaradi tega si vsi zaposleni v konfekciji Šoštanj od združitve z Elkrejem veliko obetamo. Srednjeročni program te delovne organizacije prinaša tudi nam bistvene izboljšave. Vsi pa si bomo morali prizadevati, da ga uresničimo.

ANA OŠLAK: „Veliko smo razmišljali, predno smo se v delovni organizaciji odločili za

ta korak. Samoupravni organi in družbenopolitične organizacije so najprej podrobno obdelale vse programe za naprej, tako Toprovega kot Elkrejevega. Skušali smo najti najboljše rešitve, saj smo se zavedali, da bomo izbrali tak-

šen program, ki bo uresničljiv in da ne bo ostalo samo pri obljubah, tako kot se je dogajalo doslej. Ko smo vse temeljito pripravili to je bilo že lani, pa smo pripravljeno gradivo dali v javno razpravo delavcem. Vsi skupaj smo prišli do spoznanja, da je edina dobra pot za naprej združitev z Elkrejem.“

BRIGITA PUŠNIK: „Že doslej sem bila z delom v kon-

fekciji Šoštanj zadovoljna. Tu delam že štirinajst let, delam pa v pripravi dela. Tudi v bodoče bom imela enako delo. Upam, da nam nov proizvodni program ne bo delal preglavic, saj smo konfeksionarke in prav gotovo se bomo hitro privadile. Od priključitve k Elkreju pa pričakujemo boljše delovne pogoje pa tudi večjo socialno varnost.“

MARIJA FLANFER: „Petnajst let sem zaposlena v tem tozdu in moram reči, da v teh 15 letih nismo imeli sreče. Neprestano smo se reorganizirali, obljubljali so nam boljše pogoje dela, prizadevali smo si, da bi dosegali kar najboljše rezultate, pa vendar ni in ni bilo pravega učinka. Postali smo že kar nekam nezaupljivi. Elkrejev program pa se nam vseeno zdi realen in prav zaradi tega smo se tudi odločili za priključitev. Pripravljeni smo, da se bo tudi pri nas sedaj vendarle spremenilo na bolje.“

Tako so menile delavke Konfekcije Šoštanj, ki bodo že v mesecu oktobru pričele z izdelavo otroških in jeans hlač. Od nove samoupravne organiziranosti in veliko pričakujejo.

Mira Zakošek

Osnovna šola Gustav Šilih

Ob spominskih obeležjih

Ohranjanje tradicij narodno osvobodilne vojne je ena izmed zelo pomembnih nalog vseh nas. Še zlasti je pomembno seznanjanje naših najmlajših s pridobitvami revolucije.

Nad vse pohvalna je pobuda osnovne šole Gustav Šilih Velenje, da bi pionirji obiskovali spominska obeležja. Pred dnevi so organizirali enodnevni pohod in obiskali 11 spominskih obeležij v Velenju in okolici. Na pohodu je sodelovalo okoli 800 mladincev. Ob koncu pohoda so prejeli posebno izkaznico občinskega odbora zveze združenj borcev NOV Velenje. Tega pohoda se bodo udeležili tudi pionirji drugih osnovnih šol naše občine.

Pohod ob spominskih obeležjih v naši občini pa naj bi odslej postal stalna akcija naših pionirjev, traso pohoda bodo vsako leto spreminjali.

VESELO NA ODDIH

Vreme v teh dneh sicer še ni prav poletno, pa vendar že vsi premišljujejo o dopustih. Mnogi se nanje že odpravljajo, drugi pa še premišljujejo, kam bi se podali. So pa seveda tudi takšni, ki iz kakršnihkoli razlogov ne bodo odšli nikamor. Pred dnevi smo se sprehodili po Velenju, Šoštanju, bili pa smo tudi v nekaterih delovnih organizacijah ter se z delavci pogovarjali o tem, kako nameravajo preživeti letni oddih.

Priprava za morje

Julčka Legner: »V Gorenju nimamo najboljših možnosti za letni oddih, predvsem ne, če bi človek rad preživel do-

pust kolikor toliko poceni. Vsaj jaz nisem seznanjena. Prav bi bilo, da bi bilo na voljo več šotorov in počitniških prikolic. Imamo jih le nekaj, tako, da je težko priti do njih. Moj dopust še vedno »visi v zraku«. Mož dela na železnici in tudi tam nimajo organiziranega letovanja. Na morje bomo šli, če si bo šotor sponzila moževa sestra.»

Anka Koradej: »V prejšnjih letih rekreaciji in letnemu oddihu nismo posvečali toliko pozornosti, sedaj pa je ži-

vljenjski tempo takšen, da brez nekaj brezskrbnih dni v letu pač ne gre. Tudi v Gorenju je letos letovanje dokaj dobro organizirano. Letuje-

mo lahko vzdolž Jadranske obale preko agencije Izletnik. Gorenje pa nam je omogočilo, da bomo letovanje odplačevali v šestmesečnih obrokih. To pa je prav gotovo izredno velika prednost. Dopust bom letos preživela v Rovinju in resnično že komaj čakam, da grem.»

Alojzija Korošec: »Kljub temu, da so v Gorenju, kjer sem zaposlena precej velike možnosti, da lahko preživimo

letni dopust, bom letos ostala kar doma. Imam majhnega otroka in dela mi resnično ne bo manjkalo. Seveda pa upam, da bo ostalo toliko časa, da bom odšla za kakšen dan k sorodnikom, obiskala pa bom tudi prijatelje.»

Branka Cvejič: »Zaposlena sem v Gorenju in zadolžena za letni oddih delavcev. V prejšnjih letih je Gorenje temu

vprašanju prav gotovo posvečalo mnogo premalo pozornosti, vendar pa lahko trdim, da smo v letošnjem letu to napako v veliki meri odpravili. Ker nimamo na voljo lastnih počitniških zmogljivosti, razen nekaj šotorov, smo letos organizirali letovanja preko Izletnika, delavcem pa omogočili šestmesečno odplačevanje. Popusta sicer ni bilo, vendar je prav gotovo že to izredno veliko.

Jaz nimam problemov, kje naj bi preživela letni dopust. Imamo namreč svojo počitniško prikolico in se lahko tako podamo kamor želimo. Letos bomo odšli na Krk.

Dragica Bevc: »Prejšnja leta sem letovala v lastni režiji, letos pa bom preko Gorenja, kjer sem zaposlena. Ugodnost, da bom lahko stroške

letovanja odplačala v šestih mesecih, je velika in menim, da se bodo za letovanje sedaj odločili tudi tisti, ki prej sploh niso hodili na oddih. Mnogo lažje je namreč plačati skromen znesek na mesec, kot pa kar precejšnjo vsoto naenkrat. Počitnice bom preživela v Umagu.»

Danica Jeseničnik: »Zaposlena sem v šoštanskem Topru. Kot že tri leta zapored, tudi letos z mojim dopustom ne bo nič. Ves denar smo potrošili za popravilo stano-

vanjske hiše. Naročili pa smo tudi avtomobil. Otroci gredo vsako leto na morje v kolonijo. Škoda je le, da v naši delovni organizaciji nimamo organiziranega letovanja. Mogoče pa bi se kljub pomankanju denarnih sredstev odločila za letovanje kje ob naši obali. Drugo leto, ko bodo skoraj vsi dolгови poravnani, pa bomo prav gotovo odšli na morje. Dopust bo letos zame delaven, saj je treba marsikaj postoriti in urediti, doma in na polju.»

Sulejma Kukič: »Jaz sem s svojim dopustom za letos že opravil. Pet let sem zaposlen v tovarni usnja Šoštanj in vsakokrat sem dopust preživel doma pri družini v Brčkem. Moji starši imajo kmetijo in komaj čakajo, da jim poma-

gam pri delu. Zame tudi delo na kmetiji predstavlja neke vrste oddih. Ko pa bomo doma nakupili potrebne stroje, bom z družino preživel kakšen dan kje ob naši obali.»

Ivan Brišnik: »Ja, seveda bom odšel na oddih. Prvi del dopusta, deset dni, bom preživel na ženinem domu v Novem mestu. Že nekaj let zapored letujem tako. Preživim ga prav dopustniško. Hodim na sprehode v bližnje gozdove, kopam se v Krki, za kakšen dan pa se odpravim še

v Dolenjske Toplice. Sem namreč tudi velik ljubitelj planin, zato bom preostale dni izkoristil za izlete in pohode. V tovarni usnja v delovni organizaciji Šoštanj, kjer sem zaposlen, imamo za organizirano letovanje zelo dobro poskrbljeno. Naslednje leto pa bom morda izkoristil ugodne pogoje letovanja, ki jih nudi delovna organizacija.»

Sonja Goršek: »Žal, o letošnjih dopustniških dnevih ne premišlujem več. Vsa prihranjena sredstva sem pora-

bila za opremo svoje sobe. Med kolektivnim dopustom, ki ga pričnemo v naši delovni organizaciji 14. julija in končamo 3. avgusta, bom največ časa porabila za kopanje na

šoštanskem bazenu in za obiske pri prijateljicah ter znancih. Doma imamo tudi majhno kmetijo tako, da bo kakšen dan tudi delaven, posebno še takrat, ko bosta odšla na morje oče in mati. Na oddih pa se bom prav gotovo odpravila naslednje leto, ko bom imela več možnosti in prihranjenega denarja.»

Milan Herla: »Zaposlen sm na rudniku. Čeprav imamo v naši delovni organizaciji možnost organiziranega letovanja, bom tudi letos, kot vsa ta leta doslej, preživel dopust kar doma. Obiskal bom prijatelje,

odpravil se bom tudi na krajše izlete. V vročih dneh pa se bom hladil v šoštanskem in velenjskem bazenu. Želim si le, da bi bilo lepega vremena tudi tu dovolj, pa bo moj dopust prav tako prijeten.»

Mladen Petretič: »Oh, seveda bom odšel na dopust. To je zame najlepši čas. Končal

sem tretji letnih elektrotehniške šole — jaki tok. Po opravljeni obvezni praksi bom odšel s starši na morje, in sicer v Crikvenico. Oba starša sta zaposlena na Reku, tako da bomo lahko organizirano letovali preko te delovne organizacije. Obeta pa se mi še

pravo doživetje po oddihu v Crikvenici. Ker sem letos dosegel zelo dober učni uspeh, mi bosta oče in mama prispevala še nekaj denarja, da se bom lahko odpravil s kolesom po Jugoslaviji. Želim si le to, da bi nam bilo vreme naklonjeno. Prav neprijetno je, če ti še tistih nekaj dni, ki jih preživiš na oddihu, zmoči dež.»

Drago Razdevšek: »Vsako leto se odpravim kam na dopust. Tako bom letoval tudi letos. Lani sem organizirano letoval preko turistične agencije v Solarisu v Šibeniku. Le-

tos se bom na oddih odpravil kar s šotorom. Ne vem pa še, kje ga bom postavil. Zaposlen sem v Gorenju, kjer je mnogo več povpraševanja kot so letovalne zmogljivosti, zato si bom dopust pripravil kar sam. Na oddih se bom odpravil v začetku avgusta.»

Veliko delavcev Rudarsko elektroenergetskega kombinata REK Velenje preživlja letni oddih v prikolicah

„Velenje 80“

Oglasile so se sirene

V krajevni skupnosti Velenje—Center—levi breg so ob tednu civilne zaštite pripravili konec preteklega tedna vajo VELENJE 80. Med njo so preverili usposobljenost enot civilne zaštite pri reševanju prebivalstva in materialnih dobrin iz ruševin oziroma, kako so krajsani usposobljeni za ukrepanje v najhujših razmerah.

Že v petek okrog dvanajste ure so v krajevni skupnosti zvedeli, da jih bo napadel sovražnik. Takoj se je sestel komite za SLO in družbeno samozaščito v krajevni skupnosti. Začeli so izvajati ustrezne ukrepe. Uvedli so dežurstvo, kmalu se je sestel tudi štab civilne zaštite v krajevni skupnosti, pa občinski štab civilne zaštite in tudi štab teritorialne obrambe občine Velenje, oddelek za zveze ter enote za vzdrževanje reda. V akcijo je stopila narodna zaščita, zvečer pa so med drugim razglasili delno zatemnitev. Vse je bilo v pričakovanju „sovražnika“.

V zgodnjih jutranjih urah, v soboto, so sirene opozorile krajsane, da se jim približujejo sovražna letala. Prebivalci so se hitro umaknili v zaklonišča. Sovražnikova letala so bombardirala krajevno skupnost v več naletih in odvrгла rušilne ter zažigalne bombe. Mnoge zgradbe v krajevni skupnosti so bile porušene, v nekaterih pa je ostalo še nekaj stanovalcev. Ko je minila nevarnost sovražnikovih letal, je štab civilne zaštite takoj poslal na ogroženo mesto enote za radiološko, biološko in kemično razstrupljanje terena, da bi ugotovile, če so sovražna letala med bombardiranjem tudi zastrupila območje krajevne skupnosti. Ko so opravile svoje delo so začele enote civilne zaštite hitro reševati ranjene ljudi izpod ruševin. Najhuje je bil prizadet stanovanjski blok na Saleški 19, iz katerega so prenesli veliko ranjencev na varno območje. Tam je kolektiv

zdravstvenega doma Velenje v naglici postavil poljsko ambulanto, kjer so ponesrečenim krajsanom hitro nudili prvo medicinsko pomoč. Taborniki pa so postavili šotore, v katerih so najbolj prizadeti krajsani, zlasti pa otroci, našli začasno zatočišče. Reševanje ponesrečenih stanovalcev iz porušenega bloka je bilo zelo hitro in učinkovito. Izkazali so se tudi člani šaleškega alpinističnega odseka, ki so reševali ljudi iz visoke stolpnice na Foitovi 10, gasilci pa so se spodali s svojo sodobno opremo s požari.

Po uspešno opravljeni vaji so se vse enote zbrale najprej pri letnem bazenu, od koder so nato ob taktih velenjske rudarske godbe prikorkale pred Rdečo dvorano. Tam je o pomenu vaje spregovoril predsednik občinske konference SZDL Velenje Tone Seliga. Med drugim je dejal:

„Ta vaja je bila prva temeljita priprava za naslednjo slovensko vajo Nič nas ne sme presenetiti, ki bo potekala od letošnje jeseni do prihodnje pomladi, in bo še bolj zahtevna od lanske. Prav zato bo do takrat potrebnih še veliko manjših vaj, da bi odpravili morebitne pomankljivosti in si obenem pridobili dragocene izkušnje. Vsega tega, ne počenjamo zato, da bi se pripravljali za vojno, ampak ker moramo kar najbolj izgraditi naš sistem SLO in družbene samozaščite; to pa pomeni, da se moramo tako usposobiti in organizirati, da se bomo v vsakem času počutili varne, pripravljene in dovolj usposobljene, da v vsakršnih nenormalnih razmerah z znanjem in z izkušnjami pristopimo k odpravljanju posledic takšne ali drugačne nesreče.“

Noben kandidat za voznika se ne uči prometnih predpisov in voznških spretnosti zato, da bo postal prometni akrobat ali dirkalec,

ampak zato, da bo s svojim znanjem znal skrbeti za svojo varnost in varnost vseh ostalih udeležencev v prometu. Tisti, ki nima dovolj osnovnega znanja ali ne spoštuje osnovnih navodil, bo prej ali slej končal poražen, največkrat pa posledice njegovega ravnanja nosijo tudi drugi. S tem primerom sem skušal,“ je dejal Tone Seliga, „na preprost način povedati, zakaj se moramo usposabljam. In če se ob tem zavedamo, da v našem mestu živi večina ljudi v stolpnica in večjih stanovanjskih blokih, potem je vsaka izkušnja in spoznanja s področja civilne zaštite in drugih področjih splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite samo pozitivni delček k našemu varnejšemu počutju in hkrati zaupanju, da lahko drug drugemu pravočasno in pravilno pomagamo in s tem krepiamo splošno družbeno varnost. Pri vsem tem pa je tudi pomembno, da znamo uporabljati razno opremo in naprave civilne zaštite.“

Akcija enot civilne zaštite v krajevni skupnosti Velenje center levi breg je uspela. V njej so sodelovale enote in štab civilne zaštite krajevne skupnosti Center levi breg, občinski štab CZ in del enot združenega odreda CZ občine Velenje z gasilskim odredom, del občinskega štaba TO s pristabnimi enotami, enota protiletalske obrambe, narodna zaščita, alpinisti, radioamaterji, člani kinološkega društva, taborniki, občinski center zvez, in člani domačega ter sosednjih aeroklubov. Vsem udeležencem vaje je predsednik občinske konference SZDL Velenje Tone Seliga izrekel javno pohvalo in hkrati dejal, da bo treba vse izkušnje vaje prenesti v sleherno stanovanje, saj mora takšna usposobljenost postati del našega vsakodnevnega življenja.

Desedilo in slike
Stane Vovk

Na opozorilni znak sirene so se krajsani izselili iz stanovanj

Prenos »ranjenih« občanov na varno območje

Enote za radiološko, biološko in kemično razstrupljanje so raziskale teren

Tone Seliga se je vsem udeležencem vaje zahvalil v imenu sveta za LO in DS za vložen napor pri njeni uresničitvi ter podelil zlate znake civilne zaštite Slovenije dr. Rajku Fencu, Petru Krapežu, Edu Kuharju in Francu Semetu.

V akcijo je stopila tudi protiletalska obramba

Velenjski alpinisti so prikazali reševanje iz visokih stolpnic

Po uspešno opravljeni vaji — slovesen sprevod

Velenjski gimnazijci

Uspešno na republiških tekmovanjih

Kljub temu, da velenjska gimnazija nima na voljo denarja, da bi lahko izvajali tudi dopolnilni pouk za učence, so velenjski gimnazijci na republiških tekmovanjih letos dosegli izjemne rezultate. Tekmovali so v angleščini, matematiki, fiziki; etnološki krožek je sodeloval na razpisu znanost mladini; udeležili pa so se tudi kviza „Tito, revolucija, mir“.

Z nekaterimi udeleženci republiških tekmovanj smo se o tem pogovarjali. Žal se našega razgovora zaradi bolezni ni udeležil Robert Šega, ki je osvojil na republiškem tekmovanju drugih letnikov v kemiji prvo mesto.

JELENA FICZKO, IRENA ZAJC in ALEŠ LIPNIK so člani etnološkega krožka, ki deluje že leto dni. Ob začetku šolskega leta so se v ta krožek vpisali zato, ker je to na šoli eden redkih krožkov, vsi pa se nameravajo v prihodnje usmeriti v družboslovne vede. Takrat niti niso vedeli, kaj je etnologija. Prof. Jože Hudales, ki je njihov mentor, jih je v prvih urah seznanil s teoretičnimi osnovami, kasneje pa, ko so

nekakšen tekmovalni duh in želiš si biti še in še boljši. No, kljub vsemu mislim, da sem

tudi številčneje zastopani na republiškem tekmovanju. Verjetno bodo celovito obdelali kakšno naselje, ali pa morda le materialno več naselij in dobljene rezultate primerjali. Skratka, načrtov imajo še veliko in prav gotovo jih je k temu vzpodbudila tudi tako dobra uvrstitev na tekmovanju.

DRAGO BLAGOTINŠEK: „Udeležil sem se tekmovanja v kemiji in dosegel dvanajsto mesto. Z uspehom sem bil nad vse zadovoljen, saj se na tekmovanje nisem intenzivno

gimnazijo solidno zastopal, prizadeval pa si bom, da bodo moji rezultati še boljši.“

BERNARDI PETELINŠEK ležijo predvsem jeziki. Udeležila se je tekmovanja v angleščini in dosegla 11. mesto. „To mi veliko pomeni, saj nameravam angleščino tudi študirati. Dober uspeh na republiškem tekmovanju pa je prav gotovo tudi potrditev, da sem v znanju angleškega jezika doslej že veliko pridobila, to pa lahko sedaj trdim tudi za svoje sošolce. V tretjem letniku bom lahko ta predmet poglobljala, prav pa bi bilo, če bi bile za tiste, ki se za določen predmet posebej zanimajo, tudi dopolnilne ure v obliki krožka.“

dobili razpis „Znanost mladini“, so se lotili obdelave konkretne naloge z naslovom „Delitev dela v družinskih skupnostih gimnazijcev v Šaleški dolini“. Nalogo so pripravljali celo leto, najprej so pripravili anketo, ki so jo izpolnili gimnazijci, nato pa so se lotili obdelave te ankete. S to nalogo so dosegli na republiškem tekmovanju drugo mesto, kljub

pripravljali. Udeležil sem se le teoretičnega dela tekmovanja iz anorganske kemije. Kar nekoliko več veselja sem dobil do tega predmeta in upam, da bom, da se bom podobnih tekmovanj udeleževal tudi v prihodnje.“

Tudi **ZMAGO ŽIBERT** in **ROMAN BRILEJ** sta se

temu, da je bila konkurenca huda. Prijavljenih je bilo osem nalog, ki so jih pa izdelali srednješolci višjih letnikov, v etnološkem krožku velenjske gimnazije pa so bili sami prvošolci. Posebej so pohvalili odlično skupinsko delo.

In kakšne rezultate so dobili pri nalogi. Večina gimnazijcev je iz Velenja in bližnje okolice. V veliko družinah enakopravnost še ni zaživel, pa to tudi zaradi tega, ker je večina osebni dohodek žene še precej nižji kot možev. Ugotavljajo tudi, da je družin, kjer otrok enakopravno sodeluje, še vedno malo.

Kakšne želje imajo predstavniki etnografskega krožka za prihodnje šolsko leto? Razdeliti se nameravajo v tri skupine, vsaka pa bo pripravila svoje delo. Tako bodo lahko

udeležila tekmovanja v kemiji. V teoretičnem delu tekmovanja sta osvojila 25. in 26. mesto, bolje pa sta se odrezala pri praktičnem delu, saj sta z eksperimentom o kalometriranju premoga dosegla deveto mesto. Poudarila sta, da jima je pri tej nalogi veliko pomagala mentorica Milena Demšar-Mihleec.

Roman Brilej pa se je udeležil tudi tekmovanja v znanju matematike in fizike. V matematiki je dosegel 8. mesto, fiziki pa 5. „Sodeloval sem že na republiških tekmovanjih v matematiki,“ je dejal, „ko začneš tekmovali, je v tebi

ALENKA SKAZA se je letos odlično uvrstila na kvizu „Tito, „Tito, Revolucija, Mir“, saj je dosegla na republiškem tekmovanju tretje mesto, nato pa je gimnazijo Velenje zastopala tudi na tekmovanju v Kumrovcu, kjer pa je dosegla šesto mesto.

Uspehi velenjskih gimnazijcev v letošnjem letu prav gotovo niso majhni, zato pa bi bilo potrebno tembolj razmisliti, da bi posvetili več pozornosti dopolnilnemu izobraževanju. Skoraj vsi tekmovalci so bili praktično prepuščeni sami sebi, ali pa so jim priskočili na pomoč mentorji šele v dneh pred tekmovanjem.

MIRA ZAKOŠEK

Na Graški gori

Srečanje narodnozabavnih ansamblov

Kulturno društvo Ivan Cankar iz Plešivca bo tudi letos, 20. julija organiziralo na Graški gori srečanje narodno zabavnih ansamblov.

Srečanja so postala na Graški gori že tradicionalna, saj bo letošnje že peto po vrsti. Vsa leta so beležili številno udeležbo tako

ansamblov in obiskovalcev, letos pa bodo več pozornosti namenili kvaliteti, prizadevajo pa si, da bi na srečanju sodelovali tudi ansamblji iz tujine. Že sedaj so dobili prijavo ansambla naših rojakov s Švedske.

Srečanja na Graški gori sicer niso tekmovalnega značaja, or-

ganizatorji pa so se že lansko leto odločili, da bodo najboljšo pesem o Graški gori nagradili. To nameravajo tudi letos, zato vabijo ansamble, ki nameravajo sodelovati na srečanju, da pripravijo kakšno melodijo tudi na to temo! Prijave za srečanje sprejema kulturno društvo Plešivec. M. Z.

Lansko letno srečanje je privabilo na Graško goro številne obiskovalce

Med osmošolci

Nadaljna pot bo težja

Šolska vrata so se za naše osmošolce zaprla. Prišel je dan, ki so ga dolgo željno pričakovali, sedaj pa jim je težko pri srcu. Kar žal jim je, da bodo morali zapustiti varno zavetje in se podati na novo, povsem neznano pot. Z nekaterimi izmed njih smo se o tem pogovarjali.

ZORAN FILIPOVIČ: „Vesel sem, da je osnovna šola za mano, vendar pa se zavedam, da so za mano tudi zelo lepi dnevi moje mladosti. Hudo mi je, da zapuščam prijatelje, učitelje, da odhajam „neznano“. Odločil sem se, da bom šolanje nadaljeval na splošni srednji vojaški šoli Franc Rozman Stane, u Ljubljani nato pa na kopenski vojaški akademiji v Beogradu. Torej bom moral sedaj na šolanje v še nepoznano Ljubljano. Upam, da pri tem ne bom imel težav, saj sem prepričan, da si bom pridobil v dijaškem domu nove prijatelje.“

SREČKO MEH: „Prav gotovo, da ne bo lahko priti v neznan kraj, kjer še nimam prijateljev, kjer ne poznam nikogar. Šolanje bom nadaljeval v Ljubljani na srednji glasbeni šoli. Prednost sicer imam, ker bom stanoval pri teti. Sedem let že igram violino, štiri leta pa tudi klavir. Imam precej velike ambicije, in upam, da jih bom uresničil. Po končani srednji šoli, bi rad šolanje nadaljeval v tujini.“

MIRAN SOLINC: „Še naprej bom ostal v Velenju, vendar pa se bom moral v šolo voziti. Vpisal sem se na pedagoško gimnazijo v Celju. Odločil sem se za poklic psihologa in menim, da je pedagoška gimnazija uspešen start za to.“

Vsa leta sem komaj čakal, da zaključim osnovno šolo, sedaj pa mi je hudo. Šele sedaj se zavedam, kako lepa so bila ta leta.“

odločila za poklic in tudi zaradi tega sem se odločila, da bom šolanje nadaljevala na gimnaziji. Vsa leta sem bila odlična zato upam, da bom tam sprejeta.“

ALMA PUČNIK: „Tudi meni je žal, da je za nami osnovna šola. Tako bomo morali stopiti na mnoge težje, bolj samostojno pot. Odločila sem se, da bom šolanje nadaljevala na gimnaziji. Privlači me poklic novinarke. Vedno sem rada pisala spise in občasno novinarsko delo, tako na radio, televiziji kot v časopisih. Upam, da se mi bo ta želja izpolnila.“

M. Zakošek

Nogomet

Burno pred zadnjim kolom

V drugi zvezni nogometni ligi — zahod je bilo v nedeljo na sporedu zadnje prvenstveno kolo. Nogometaši Rudarja so gostovali v Mariboru in srečanje izgubili z rezultatom 3:1. Po tem porazu so velenjčani zdrsnili z odličnega mesta na deseto mesto. Mariborčani so peti z 31. točkami. Toliko točk ima še pet moštev, med njimi tudi Rudar, ki pa ima najslabšo gol razliko. Iz lige pa so spadali Rudar Trbovlje, Famos, Lj. Nova, Novi Sad in Kikinda.

Dnevi pred zadnjim kolom so bili vrstah velenjskega drugoligaša zelo razburljivi in vse do petka zvečer Kemal Omeragić ni vedel ali bo lahko odpeljal prvo moštvo na zadnje srečanje.

V četrtek bi bili morali nogometaši Rudarja gostovati na tujini in odigrati prijateljsko tekmo s tamkajšnjim moštvom, vendar so

igralci pred odhodom, ko jih je avtobus že čakal pred garderobami, sporočili trenerju, da ne bodo odpotovali na to srečanje, niti v Maribor, če jim uprava ne izplača obljubljenih nagrad za zadnje tekme. Seveda so prenehali tudi trenirati.

Člani izvršilnega odbora NK Rudar so se znašli v velikih mukah. Zavedali so se posledic, ki bi nastale, če njihovi igralci ne bi odpotovali v Maribor. Verjetno bi bil klub kaznovan z odvzgom točk, to bi pomenilo selitev v slovensko ligo in neregularnost prvenstva. Ker v klubski blagajni ni bilo dovolj denarja, so na seji izvršilnega odbora Rudarja v petek proti večeru sklenili, da bodo člani IO sami založili manjkajoči denar in v soboto zvečer je trener Omeragić spet popeljal igralce v karanteno. Kot pa kaže niti denar

niti karantena, nista pomagala, saj smo imeli občutek, da so Velenjčani odigrali zadnje srečanje, ker so ga pač morali. Začetek je bil res takšen, da ga ni nihče pričakoval, še najmanj pa verjetno Mariborčani, saj so igralci Rudarja povedli z zadetkom Rasmira že v 6. minuti, nato pa so povsem popustili, kot da so se ustrašili, da bodo premagali domače igralce. Ena redkih izjem je bil vratar Tomič, ki je Velenjčane rešil zanesljive katastrofe, na njihovi strani pa je bila tudi sreča, saj so Mariborčani poleg treh zadetkov (strelci so bili Turčik, Krempel in Zejnilović) še trikrat zadeli vratnico.

S svojo brezbržno igro nekateri igralci ne zaslužijo, da še naprej nosijo Rudarjev dres. Morda pa so v nedeljo v Mariboru to hoteli tudi pokazati...

S. Vovk

Na koncu deseti.

Lokostrelstvo

Lep dosežek Dušana Perhača

Na mednarodnem strelskem turnirju na Muti ob Dravi je Dušan Perhač iz Velenja dosegel izjemni rezultat v streljanju z lokom na 90, 70, 50 in 30 m. Skupno je dosegel 1078 krogov, od tega pa na posameznih razdaljah: na 90 m 220, na 70 m 277, na 50 m 264 in na 30 m 317 krogov. Na tako razdaljo streljajo lokostrelci lekrat.

Za takšen uspeh si je Dušan Perhač pridobil zlato značko FITA STAR. Lokostrelci iz Velenja je dosegel na močnem mednarodnem turnirju v Muti ob Dravi deseto mesto, sicer pa je na tem tekmovalcu zmagal olimpijski kandidat Zoran Matković iz Varaždina, ki je postavil nov državni rekord s 1393 krogi.

Dušan Perhač je član lokostrelskega društva Gorenje, s tem športom pa se je začel ukvarjati že pred letom dni. „Prej sem streljal z mačjo puško in se uvrstil v republiško reprezentanco. Vendar sem resnično užil veselje do streljanja z lokom. V Gorenju so ustanovili tovrstni klub. Po večji zagnanosti in zanimanju za ta šport splahnelo. Ostali smo le redki posamezniki. Ta so zares idealne možnosti za lokostrelstvo. Sam sem najprej začel streljati v Rdeči dvorani z navadnim lokom, tak-

šnim kot sem jih dobil pri rektoriji Gorenja. Vendar sem vseeno čutil, da zmorem več. Nato sem si kupil boljšo opremo in z njo treniral, v zimskih dneh v Rdeči dvorani, zdaj pa največ v Lajšah. Ko te rumeni krog petbarvne lokostrelske tarče osvoji, se od tega športa ne moreš ločiti.“

Dušan Perhač si je v dobrem letu dni prislužil zlato značko za tisoč krogov. Toda Dušan si je zastavil še en cilj. Letos 1100 krogov — za drugo zlato značko. Potem pa morda še več. Dušan je vztrajen!

Hinko Jerčič

Streljanje

Doseženi dobri rezultati

Prvega dne republiškega prvenstva z malokalibrsko puško in pištolo proste izbira, ki je bilo v Ljubljani, so se udeležili tudi velenjski strelci družine Mrož in dosegli izredne rezultate. V konkurenci članov so osvojili drugo mesto, kar je tudi ekipna norma za državno prvenstvo. Za ekipo so streljali: Hinko Bola 533 krogov (nov občinski rekord), Rajko Srdič 527, Ivan Benko 526 in Janez Stuhec 514 krogov.

Pri mladincih sta v posamezni konkurenci v streljanju s pištolo proste izbire in serijsko pištolo „Drulov“ velenjska strelca Bogdan Slanšek in Rajko Torbica osvojila naslov republiških prvakov.

Člani smučarsko-skakalnega kluba z Ljubnega ob Savinji so se pred nedavnim sestali na redni letni konferenci. Seznanili so se s poročili o svojem delu v preteklem obdobju, podelili priznanja najuspešnejšim skakalcem in najprizadevnejšim članom kluba, potrdili pa so tudi delovni načrt za naslednjo sezono. V njem so, tako kot v sedanjem, na prvo mesto postavili delo z mladimi in najmlajšimi skakalci. Delo je steklo, zanimanja je veliko in za skakalni šport na Ljubnem vsekakor ni bojzani.

Košarka

Turnir v Topolšici

V počastitev rudarskega praznika 3. julija bo v nedeljo, 29. junija v Topolšici v teletalni osnovne šole košarkarski turnir. Nastopile bodo košarkarice celjske Libele, mlada reprezentanca Ljubljane in šoštanjske Elektre. Turnir se bo začel ob 9. uri. (v)

Kotalkanje

Lepe uvrstitve

Na odprtem prvenstvu Zagreba, ki je bilo pred štirinajstimi dnevi, je nastopilo tudi 12 tekmovalk velenjskega kotalkarskega kluba. Med pionirkami (skupina A) je Andreja Oven dosegla 2. mesto. V skupini B je nastopilo 14 tekmovalk, pionirke Velenja pa so zasedle naslednja mesta: 2. Alenka Oven, 5. Petra Majerič, 6. Maja Stor, 7. Simona Golčnik, 8. Katja Lipovšek, 13. Mirjana Pocajt. V skupini C je bila med 10 tekmovalkami najboljša Jerneja Kemperle (Velenje), druge velenjske pionirke pa so se uvrstile takole: 2. Nataša Javornik, 4. Barbara Krenker, 6. Vesna Šikman, 7. Mateja Melanšek.

Rudarska svetilka Medveščaku

Kotalkarski klub Rudar Velenje je preteklo soboto organiziral prvo medklubsko odprto prvenstvo za pionirke in pionirke za „rudarsko svetilko“ v počastitev 3. julija praznika rudarjev. Pokrovitelj tekmovanja je bil

Bile so druge

Problemska konferenca v telesni kulturi

Predlog stališč in sklepov

V sredo, 2. julija s pričetkom ob 16. uri bo v sejni sobi družbenopolitičnih organizacij v Velenju problemska konferenca o aktualnih nalogah na področju nadaljnjega razvoja telesne kulture v občini Velenje. Objavljamo osnutek in sklepov, ki jih je pripravil koordinacijski odbor za družbene organizacije in društva.

Razvijanje najrazličnejših oblik telesnokulturne dejavnosti postaja vse bolj potreba in sestavni del družbene zavesti in praksa širokih plasti delovnih ljudi in občanov. Telesna kultura je vse bolj enakovreden in pomemben sestavni del našega družbenega življenja, ki prispeva k zdravju, obnavljanju in utrjevanju delovnih, umskih, obrambnih in drugih sposobnosti posameznikov in celotnega naroda k utrjevanju socialističnega patriotizma, bratstva in enotnosti, smotni porabi prostega časa ter osebnega zadovoljstva in s tem k oblikovanju, izražanju in potrjevanju človekove osebnosti.

Izhajajoč iz družbeno priznane vloge telesne kulture v razvoju družbeno-ekonomskih in socialističnih samoupravnih odnosov, dosedanjih izkušenj ter izražanih pobud in predlogov sprejema problemska konferenca SZDL Velenje naslednja

STALIŠČA IN SKLEPE:

1. Samoupravna preobrazba odnosov na področju telesne kulture in njena integracija v samoupravno organiziranje združeno delo, je osrednja potreba in pogoj njenega nadaljnjega razvoja. To je osnovna skupna naloga vseh telesnokulturnih delavcev ter športnih organizacij in njihovih združenj, in ki morajo skupaj z družbenopolitičnimi dejavniki zagotoviti v samoupravni interesni skupnosti za telesno kulturo dosledno uveljavljanje odnosov svobodne menjava dela.

V samoupravni interesni skupnosti za telesno kulturo je potrebno še bolj krepiti, razvijati in poglobljati demokratične oblike in metode sporazumevanja in dogovarjanja. Samoupravna interesna skupnost za telesno kulturo je edino mesto za usklajevanje in zadovoljevanje potreb na podlagi in v okviru razpoložljivega dohodka in na osnovi programov dela in razvoja telesne kulture.

Dogovarjanje in sporazumevanje ter skupno snovanje in usklajevanje programov telesne kulture dejavnosti v SIS za TK in ZTKO ter strokovnih zvezah mora postati temeljna metoda delovanja in financiranja telesne kulture na vseh ravneh.

2. Javnost delovanja telesnokulturnih organizacij ter hitrejša podružljanje telesne kulture, še zlasti „vrhunskega“ in tekmovalnega športa, mora postati sestavni del vsakodnevne aktivnosti telesnokulturnih delavcev in njihovih organizacij.

3. V srednjeročnem programu razvoja telesne kulture v občini Velenje mora biti osrednja pozornost namenjena razvijanju množičnosti, doslednosti uveljavljanju načel svobodne menjava dela ter krepitvi materialne osnove telesne kulture.

Razvijanje množičnosti in širjenje števila aktivnih športnikov ter delovnih ljudi in občanov, ki se ukvarjajo s športno rekreacijo, mora biti osnova za samoupravno dogovarjanje in s tem tudi zagotavljanje potrebnih materialnih sredstev.

5. Središče športno rekreativne dejavnosti mora postati krajevna skupnost. Pri tem mora biti dan poseben poudarek družinski rekreaciji in vključevanju žena. Športne organizacije in društva morajo nuditi organizatorjem rekreacije v KS vso strokovno in drugo pomoč pri organiziranju raznih oblik rekreacije občanov in uskladiati svojo aktivnost in organiziranost v KS.

6. Vsi nosilci in izvajalci telesne kulture morajo srednjeročni program in letne programe uskladiati oz. usklajevati v SIS za TK. S tem se mora krepiti in zagotoviti odločujoči vpliv delavcev tako pri sestavljanju in usklajevanju planov kot njihovem uresničevanju in zagotovitvi skupno odgovornost delavcev

in telesnokulturnih delavcev, da bodo sredstva resnično in namensko uporabljena za skupno dogovorjene programe in aktivnosti. Svobodna menjava dela je temelj zagotavljanja materialne podlage telesno kulturne dejavnosti.

7. Vso podporo je potrebno dati razvoju tistih panog telesne kulture in športnim organizacijam, katerih osnovna dejavnost je zasnovana na množičnosti in katerih programi prispevajo h krepitvi delovnih in obrambnih sposobnosti delovnih ljudi in občanov.

Posebno skrb in podporo je potrebno posvetiti organizirani rekreacijski dejavnosti in športu invalidov.

8. Razvoj tekmovalnega športa in v okviru tega vrhunskega športa v skladu s samoupravno dogovorjenim srednjeročnim programom razvoja športnih panog v okviru SIS za TK v občini Velenje je edino merilo in kriterij njihove nadaljnjega aktivnosti.

Osnovna baza za razvoj tekmovalnega športa so selekcije in množičnost ter strokovno delo v selekcijah. V občini Velenje bomo podpirali samo tiste tekmovalne športe, ki bazirajo na načrtnem delu in razvoju selekcij ter množičnosti.

V skladu s tako usmeritvijo bomo še odločneje podpirali perspektivne in vrhunske športnike, ki so rezultat načrtnega selekcijskega dela.

9. V skladu z gospodarskimi gibanji in možnostmi se bomo v občini Velenje zavzemali samo za eno obliko financiranja vrhunskega športa, ki ima osnovo na načrtnem delu v selekcijah.

10. Večji poudarek moramo dati netekmovalnim aktivnostim in zagotoviti sistematično aktivnost preko celga leta.

11. Vzgojnoizobraževalne in vzgojnoizobraževalne organizacije morajo prevzeti vso skrb za telesnokulturno dejavnost otrok. Telesna vzgoja in športna dejavnost v teh sredinah je temelj nadaljnjega razvoja telesne kulture dejavnosti. Zagotoviti je potrebno več in boljše telesno vzgojo učencem nižjih razredov osnovne šole in organizirano usmerjeno telesno vzgojo v srednjih šolah. Telesna kultura mora v tem dobiti v teh organizacijah enakopravno mesto tako v programih redne kot izvenšolske dejavnosti. Tesno sodelovanje in usklajevanje programov na osnovi srednjeročnih usmeritev med nosilci telesne kulture v šolah in ostalimi nosilci telesne kulture tako na področju strokovnega sodelovanja kot koriščenja telesnokulturnih objektov je pogoj za izboljšanje psihofizičnih sposobnosti otrok in učencev.

Vzgojnoizobraževalne organizacije morajo svoje delo uskladiati z delom selekcij in šolskih športnih društev, da bodo lahko učenci usklajevali zahteve učnega procesa in športa.

12. Za nadaljni razvoj telesne kulture je potrebno, da vse telesnokulturne organizacije in društva v svoje programe razvoja vključijo strokovno usposabljanje kadrov kot odločujoč element načrtovanja in strokovnega dela s športniki.

13. Telesnokulturna društva in njihove zveze so najodgovornejši izvajalci in nosilci telesne kulturne politike.

Največjo odgovornost za uveljavitev samoupravne vsebine odnosov in izvajanje verificiranega programa imajo vodstva, športniki in športni delavci v športnih organizacijah in društvi ter člani in aktivni ZK in ZSMS, ki morajo še posebej skrbeti in nosijo vso odgovornost za vzgojno delo z mladimi ter jih idejnopolično usposablja in usmerja.

14. Zavzemati se moramo za smotrno koriščenje obstoječih telesnokulturnih objektov in se v večji meri posluževati masovnih možnosti za rekreacijo.

Podpirati moramo izgradnjo manjših funkcionalnih telesnokulturnih objektov po KS in izgradnjo večjih športno rekreacijskih objektov, ki so opredeljeni v srednjeročnem programu in bodo namenjeni za rekreacijo čim večjega števila delovnih ljudi in občanov.

Posebno skrb je potrebno nameniti rednemu vzdrževanju že izgrajenih objektov.

15. Sprejete smernice nadaljnjega srednjeročnega razvoja posameznih športnih panog morajo postati edino merilo razvoja panog v posameznih obdobjih in centrih v občini Velenje.

16. Doseči moramo, da bo SIS za TK zbirala in združevala vsa sredstva za redno in investicijsko vzdrževanje vseh športnih objektov in v skladu z ekonomskimi možnostmi gospodarstva zagotavlja novogradnjo tistih in takšnih športnorekreativskih objektov, ki bodo zagotavljali večnamensko porabo in so nujno potrebni za rekreacijo in šport vseh delovnih ljudi in občanov.

17. Na vseh ravneh organiziranja je potrebno razvijati delegatska razmerja ter uveljaviti načelo kolektivnega delovanja in odgovornosti. Pri izbiri kadrov za vodilne funkcije v telesnokulturnih organizacijah je potrebno dosledno upoštevati načela kadrovske politike in povečati skrb za idejno politično vzgojo in delo v njih.

18. Urejanje odnosov v telesni kulturi se mora dosledno krepiti in uveljaviti na samoupravnih in delegatskih osnovah. Vsestransko moramo krepiti vpliv delovnih ljudi in občanov na razvojno in programsko usmeritev telesne kulture.

V načrtovanje nadaljnjega razvoja telesne kulture ter snovanje programov se morajo bolj kot doslej vključiti aktivni ZK, ZSMS in v teh organizacijah odigrati svojo družbenopolitično vlogo.

19. Vodstva telesnokulturnih organizacij in društev, športni delavci in športniki, člani ZD in ZSMS, se morajo odločno upreti vsem pojavom privatizacije, tehnomenadžerstva, uvajanja prikritega profesionalizma in profesionalizma, nešportnega vedenja, ki niso v skladu s športno moralo ter vrednotami socialistične samoupravne družbe. Dosledno je potrebno reagirati na vse poskuse izsiljevanja in razne negativne pojave, ki nimajo nič skupnega s športno etikom.

Zaradi ukrepov ekonomske stabilizacije se morajo športne prireditve z vidika materialnih stroškov omejiti na obseg, za katerega so zagotovljena finančna sredstva.

20. Vse telesnokulturne organizacije in društva morajo v skladu s svojimi programi, programi zvez, v katero se vključujejo in usmerjajo za organiziranje javnih športnih prireditev, dosledno upoštevati načela in merila pri organizaciji športnih prireditev. Športne prireditve morajo biti usklajene v okviru športnih zvez in verificirane v SIS za telesno kulturo.

21. Telesna kultura se bo s svojo aktivnostjo, usmerjeno v krepitve psihofizičnih lastnosti delovnih ljudi in občanov, krepitve njihovega zdravja in zadovoljstva in s tem k povečanju storilnosti in boljšemu ravnanju z razpoložljivimi sredstvi, boljše organizacijo in kvaliteto svojega dela, aktivno vključila v vsa stabilizacijska prizadevanja.

22. Delegatsko dogovarjanje in usklajevanje dejavnosti telesnokulturnih organizacij v SZDL in obveznost, da se s svojim delom borijo za graditev in uresničevanje programske usmeritve, je temelj njihovega delovanja v političnem sistemu.

23. Samoupravna interesna skupnost za telesno kulturo, zveza telesnokulturnih organizacij, športne organizacije in društva nosijo vso odgovornost in skrb za uresničevanje sprejetih stališč. DPO v občini, KS, OZD prevzemajo vso družbenopolitično odgovornost za sprovajanje sprejetih stališč.

24. Problemska konferenca SZDL nalaga vsem nosilec telesne kulture v KS, OZD in občini, da na podlagi vsebinske usmeritve problemske konference SZDL Slovenije in problemske konference SZDL Velenje temeljito proučijo lastne razmere ter krepijo in razvijajo dogovorjene in sprejete vrednote telesne kulture.

Občinska konferenca SZDL je dolžna stalno spremljati uresničevanje vsebine sprejetih stališč in sklepov ter najmanj enkrat letno razpravljati o razmerah v telesni kulturi in predlagati ustrezne ukrepe.

Rudarsko elektroenergetski kombinat Velenje.

Vreme organizatorju ni bilo naklonjeno, zato so dopoldanski del tekmovanja, ko so bili na sporedu obvezni ligi, izvedli v Celju, popoldne pa se je plošča na velenjskem kotalkališču le posušila tako, da so tekmovalci prosti program lahko vozili v Velenju. Pred začetkom tekmovanja je vse pionirke in pionirke pozdravil predsednik kotalkarskega kluba Rudar Velenje Darko Gorogranc,

in imenu pokrovitelja pa je tekmovalcem zaželel veliko uspeha Ciril Kemperle.

Nastopilo je 37 kotalkarjev iz Celja, ljubljanske Olimpije, Medveščaka in Mladosti (oba Zveze) ter domačega kluba. Ekipno so bili najboljši kotalkarji Medveščaka, ki so zbrali 63. točk, 2. Velenje 46, 3. Olimpija 25 4. Celje 25 in 5. Mladost 6 točk. Med posamezniki pa je bil vrstni red naslednji: **pionirji-skupina A:** 1. Matej Pungert Celje; **pionirke:** 1. Suzana Težak Olimpija, 2. Andreja Oven Velenje; **skupina B—pionirji:** 1. Tomislav Pavič Medveščak; **pionirke:** 1. Gabi Jurkovič Medveščak, 2. Barbara Mazej Olimpija, 4. Alenka Oven, 6. Maja Stor (obe Velenje) **skupina C—pionirji:** 1. Jernej Lukner Celje, **pionirke:** 1. Aleksandra Kolar Medveščak, 2. Jerneja Kemperle, 3. Barbara Krenker, 4. Vesna Šikman (vse Velenje).

Pol stoletja nogometa

V soboto in nedeljo bodo slavili prebivalci krajevne skupnosti Ljubno ob Savinji. Proslavili bodo praz-

nik svoje krajevne skupnosti, 50-letnico nogometne igre v tem kraju ter 36-letnico prve nogometne tekme na osvobojenem ozemlju v Sloveniji, ki sta jo jeseni leta 1944 na Ljubnem odigrali moštvi 4. operativne cone in 14. divizije. Za to priložnost so pripravili nogometni turnir na katerem bodo sodelovala moštva trboveljskega Rudarja, Železne Kaple, mladinska reprezentanca Slovenije in domači Gradbenik. Tekma med Rudarjem in mladinsko reprezentanco bo v soboto ob pol tretji uri, ob 17. uri pa se bodo pomerili še nogometaši Železne Kaple in Gradbenika. Zvečer prireditelji pripravljajo še kresovanje.

V nedeljo dopoldne se bodo na svečani seji zbrali delegati skupščine krajevne skupnosti, poldrugo uro kasneje pa bodo izročili nameren nekaj novih posodobljenih cestnih odsekov in tako krajevni praznik proslavili tudi z novimi delovnimi zmagami. Ob 13.30 bo na vrsti srečanje za tretje mesto, osrednja slovesnost pa bo ob 15. uri. Po slavnostnem govoru bodo podelili priznanja in odlikovanja in odkrili obeležje v spomin na tekmo leta 1944. Slavje bodo sklenili s srečanjem za prvo mesto in podelitvijo pokalov in nagrad. J. P.

Odšel sem domov... ko tvoji majki in tebi, Gojmirče, ki si že sladko snival, ne vedo, v kako življenje te povede noč... Moja razburjena in ranjena duša bi bila odrekla, da mi nista dala utehe vidva. Kmalu nato smo se morali izseliti: od tistih dob smo živeli samotno na težko življenje, polno sramote in zaničevanja, prezirani in preganjani, kakor ga živimo še danes."

Stojan je umolknil kakor v težkem premišljanju in dejal nato: „Sinko moj! Čul si povest svojega očeta. Sodim, da si razumel, zakaj nevesela mladost je klesala in dolbla v tvoji duši in te naredila resnejšega, kakor so navadno dečki tvojih let. In če si jo pojmlil, ti je zdaj jasno tudi vse moje dejanje in nehanje."

Deček se je ozrl nanj z globokimi, razumevajočimi očmi. Ves čas ga je bil poslušal z napeto pozornostjo. Tudi zadnji sled pretočenih solz se je bil med pripovedovanjem posušil; tesno se je oklenil očeta in držal njegove roke v svojih. Pri zadnjih besedah ga je vžhičeno objel: „Junak si, oče moj! Nočem se več brigati niti na Svetkine besede niti za druge ljudi! Postati hočem kakor ti — močen in pogumen!"

Zarna množica sončnih žarkov je preplula kodrasto glavico in se poigravala s kodri, pobožala razžarjena lica in razvnete oči. „Pozno je," se je spomnil oče, gledaje bleščečo oblo, jadrajčo po sinjem nebeškem oboku.

Oba sta vstala in nadaljevala svojo pot.

»A kje je Domogoj?« je vprašal deček radoznalega obraza.

»Ali se je že oglašil kdaj po svojem begu?«

»Vsako leto dobim od njega kratko poročilo, ki mi pove, da še živi. Navadno mi ga prinese popoten trgovec iz južnih krajev. Poleti prihaja v Zalesje trgovat in kupčevat. Saj se ga še spominjaš? Tudi lani je bil po kresu pri nas.«

»A kje je Domogoj? In kako se mu godi?«

»Nihče ne ve kaj natančnejšega, nihče, kje je, zakaj danes je tukaj, jutri drugje, kamor ga pač poneso klic vojne; kamor ga kličejo, tja pohiti s svojimi sokoli. Kakor pravijo, je postal slaven vojskovodja. V preminogih bitkah in manjših spopadih je premagal slovenske slovage, tako Obre in Furlane, kakor Bajuvare in druge.«

»In kdaj pride nazaj?« Stojan je težko vzdihnil.

»To vedo le bogovi. Trdno pa sem uverjen, da se še snideva, da za nas vse napoči lepše in brezskrbnejše življenje.«

Dospela sta do ovinka, kjer se je odprla pred njima široka jezerska plan. Svetle sence so trepetale na njenih skodranih valčkih; čim bolj so se bližale vznjožju zelenih holmov, tem temnejše so postajale. Daleč nekje pri Podgorju so plavali trije osamljeni brodovi, hiteči v jadrenem zaletu proti koželjskemu otoku. V enakomernih sunkih so se dvigala vesla in vode in se zopet pomakala vanjo, novo obtešane lesene stene pa so se zdaj in zdaj zabelile v soncu.

Ob jezeru sta šla oče in sin. Dva izgnanca, ki sta nosila v srcih in glavah polno misli in čustev: eden ponosno zavest brezposojno izpolnjene dolžnosti napram svoji vesti, drugi pa nejasno slutnjo o samozatajevanju in pravici, ki jo je v nerazločnih oblikah čutil in pojmoval, občudoval in priznaval, ozirajoč se neprestano na resni obraz junaškega očeta, korakajočega ob strani.

»Kam pa greva?« ga je opomnil.

Oče se je ozrl naokrog in pomislil.

»Malo časa nama je pustila moja povest. Pojdiva nad Penik, nemara se nama umeri tam kak dober plen.«

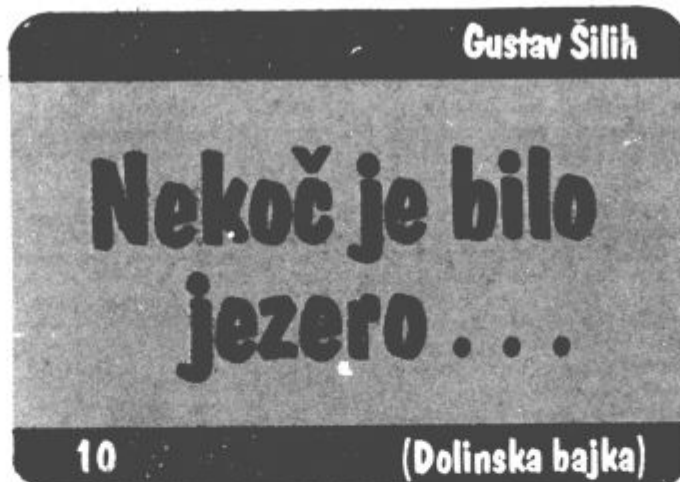
Iz daljave se je začelo veselo povrskavanje. Lovci so se shajali in se pozdravljali.

Stojan in Gojmir pa sta šla proti neizmerno pusti in divji soteski peniškega požiralnika in njegovega otoka. Zamolklo grmenje padajočih voda jima je bilo na ušesa, postajalo vedno bolj glasno, vedno bolj razločno, dokler se ni prelilo v en sam mogočen glas, ki je med nebotičnimi skalami in navpičnimi stenami, spremljan po stoterih drugih šibkejših glasovih, peval svoj samotni in enolični spev...

IV. poglavje.

»Ali ne more jezero odteči?«

Okrog orjaške skale čuvarice, tvoreče nepremagljivo granitno mejo zelenobojnemu zaleščanskemu jezeru, se je penila in vrtinčila razburkana voda. Globoko spodaj ob dnu so se skrivali nedostopni jezerski požiralniki, kjer je odtekala voda z velikim hrumom in togotnim bučanjem. Po kdo ve koliko letih in de-

setletjih neutrudnega dela si je bila izdolbla ozek izhod, se dokaj časa plazila po temnih razpokah ter se z neotlažljivo srditostjo zaletavala ob skalne ostrine, strleče ji nasproti, jih pilila in gladila z nezmanjšano silo in marljivostjo. Komaj pa je bila zapustila prvo skalnato pot, je že planila v divjem slapu v globočino, kjer se je globoko zajedla v mehkejši kamen — po večini strjen prod; pri njem je našla manj težko in manj ovir. V požurjenem teku je šumela pod peščenimi, bog ve kdaj nanesenimi plastmi. Kakih petdeset korakov od jezerske stražarnice se je pojavila spodaj v kipečih curkih iz okrogle žrelaste votline in s podeseterjeno hitrostjo drla dalje med navpično stoječimi skalami, ki so se tu pa tam za nekaj sežnjev odmaknile in se vnovič postavile na pot, ustvarjale nemirno skodrane valove in mlečnobeke pene. V nadaljnjem teku se je struga precej raztegnila, zato je tekla voda mirneje, delala mestoma globoke, prozorne tolmuhe, napolnjene z množico sem in tja švigajočih rib, dokler ni butnila zopet ob skale. Divje peneč se, se je zaganjala ob ovire, zastavljajoče ji prosto pot in hiter odtok.

Soteska je bila pusta in temna. Šele tik ob vstopu v Savinsko dolino je postajala prijaznejša in svetlejša, dobila ime in prebivalce. Rečico, žuborečo po njej iz zaleščanskega jezera, so tukaj imenovali Pako. Poskočna in bodra se je kmalu poslovala od svoje dolgotrajne ječe in se izlila v Savino; z njo združena je močila in napajala z njivami in travniki prepreženo ravnino, širečo se na obeh straneh bodre planinske hčerke, ki je prehodila vso svojo dolgo, neprijetno in zamudno pot med grmadami belega izpranega kamenja z vedno enako živahno nagajivostjo; ugnala se ni niti daleč spodaj v dolini.

Belostena jezerska skala je ustvarila zaleščansko jezero; brez nje bi se ne bilo moglo nabrati ali pa bi izteklo, če bi se porušila. Kdaj so jo vrgli bogovi v peniško sotesko, je napisano v knjigi zemeljskih skrivnosti, ki vsebuje toliko popisanih stvari, popisanih, toda našim očem še nečitljivih... Nemara se je odkrnila z vrha visokih planinskih grebenov o priliki kakega močnega potresa, ko se je ohlajalo žareče zemeljsko osrčje, krčeče se v silnih bolečinah; morda se je razmajala, se počasi pomikala niže in nekoč nenadoma telebnila v globino, prav pred začenjajočo se sotesko in zajezila neznatno, toda razsajajočo rečico, ki je drla izpod gozdnega Pohorja mimo temne Hude luknje. Zadrževana, zaježena voda je narasčala in narasčala: med zelenimi holmi in položnimi bregovi je zapluskalo jezero... Morda? Morda se je zgodilo tako? Kdo umrjocih bi mogel povedati pravo, neprikrito resnico? Kdo bi vedel, kakšni so bili zidariji, ki so skalo tako trdno vzdicali v peniško sotesko! Vsekakor je ležala že nepreštetno vrsto let na svojem gospodujočem mestu, obkrožena od razsrjenega, željno izhoda iščočega valovja. Le s težavo ga je našlo, uporabljaje in zastavljaše vso svojo silno moč, preden se je prerilo skozi nepremične kamenite zatvornice. Ostri curki so neprestano brusili trde robove, brez prenehanja so zveneli skalni delci in brez odmora so se pranašali komaj čutni tresljaji na vrh pečine same, dvigajoče se v mirnem dostojanstvu nekaj sežnjev nad jezersko površino, odkoder se je odsvitalo njeno snežnobelo lice. Približno na sredini pa je bila precepljena: neobsežna razpoklina je zijala na eni strani njenega obsežnega podstavka, tam, kjer se je naslanjal na zemljo. Iz votline je prihajal globok, a jasen glas, da se je zdelo, kakor bi pela najdaljša piščal na cerkvenih orglah. Od časa do časa je voda

narasla: ob takih prilikah se je izpremenil v togotno bučanje, orgaška skala pa se je tresla in trepetala, vsa zavita v gosto meglo razpršenih vodenih delcev. Predrzní pastirji so tupatam vtikali svoje radovedne kuštrave glave v razpoko in strme poslušali brezuspešno divjanje ovirane vode, ki je globoko spodaj razbijala trdne stene svoje podzemeljske ječe, prenehala za kratek hip, potem pa se zagnala tem silneje vanje, da je bilo, kakor bi podvodni duhovi s težkimi kladivi udarjali po kamenju. Na desni strani skale — z obrazom proti soteski obrnjenim v višini, obenem pa podaljšku razpokline se je dvigalo peščeno, deloma s travo in mahovi pokrito obrežje, kakih deset do dvajset sežnjev široko, nagibajoče se polagoma kvišku, dokler se ni nad njim hipoma vzdignila strma, skoro navpična stena, perasla z neobglenim grmičevjem, pritlikavimi smrekami, bori in brinovci, ki so se s trudom in težavo oprijemali skalnih tal s svojimi koreninastimi nogami. Njeni prebivalci so bile ujede, ki so jo neprestano obkrožale v mirnem razmahu širokih perutnic. Levo od jezerske skale se je bočil stožčast hrib proti nebesnim višavam; bil pa je nekaj dostopnejši in manj nevaren; proti obali se je zleknil v položen hrbet, kjer je rasla orjaška lipa, zastirajoča s svojimi košatimi, nad jezersko skalo segajočimi vejami vso okolico.

Peniškega požiralnika se ljudje niso izogibali, tudi ni zbujał tolikanj groze kakor hudolukenski, odkoder je izhajala slednja nesreča, ki je završala nad Zalesjem. V Peniku je bilo za spoznanje prijaznejše, navzlic temu pa je bila bližnja okolica tudi tukaj pusta in osamljena, in le petje votlinskih brusačev in gozdnih pevcev je motilo tišino, ki je bila razpredena nad vso sotesko.

Semkaj je privedla pot Stojana in Gojmirja. Upehana sta plezala po skoro nepristopnem desnem bregu navzdol in se oprijemala za skale in grmičevje, rastoče na posameznih zavrovanih mestih. Časih se je pod pazno stopajočo nogo nenadoma odtrgal kak zrahlan kamen, se nekolikokrat preobrnil in se sunkoma skotalil proti jezeru, kamor je pljusnil s tako silo, da je zašumela voda in so krog in krog zaplesali kolobarji ter v rahlem trepetu naglo bežali vsakebi, vedno večji in večji.

»Varuj se, sinko!« je svaril Stojan z optrano mlado srno na hrstu, ustreljeno visoko nad sotesko v gosti smrečji šumi.

»Ej, očka! Ne padem! Znam plezati!«

»Ali kamenje je tukaj-jako nezanesljivo; kaj rado popusti. Poizkusi najprej z eno nogo, če je dovolj trdno, in šele potem stopi nanje!«

»Dobro!«
Izmučena sta se ustavila ob jezeru in sedla čisto blizu silne skale na obrežju, ki je bilo tod skoraj ravno in pokrito z mehko travo. Počivala sta. Na njenih zardelih obrazih so se zbirale potne kaplje, prsi pa so se gibale v globokem in hitrem sopenju. Gojmir je radovednih oči opazoval belostreznega velikana, motril peneče se vrtince pod njim in poslušal zvoke, svirajoče svojo večno pesem.

»Požiralnik, vidiš li?« je pokazal oče.

»Zakaj mu praviš požiralnik?«

»Požira vodo in jo nedaleč odtod bljuje iz sebe. Pozneje pogledava.«

Gojmir se je zamislil. Obrnil je pogled na široko jezersko ravan, razprostirajočo se proti vzhodu, v mokrem sijaju blestečo.

»Zakaj odteka jezero baš tukaj?« je vprašal naglo z napeto pozornostjo in se pomaknil bliže k očetu. »Zakaj pa sploh odteka?«

Oče se je rahlo nasmehnil.

»Zakaj odteka? Mora odtekati, ker bi sicer naraslo, se vzdigovalo višje in višje. Ali tudi tako bi nekoč doseglo tisto višino, preko katere bi se moralo preliti; saj ti je znano, da si poišče voda vsekdar najgloblje mesto...«

»Toda, oče,« je izpraševal deček dalje, »ali odtekajo vsa jezera, ali teče iz vseh voda po taki ozki strugi dalje kakor iz našega?«

»Vsa ne, ali mnoga, jako mnoga. Naše jezero dobiva svoje dotoke iz Hude luknje. Ne poznaš je še... Dva večja dotoka, prinašajoča precej manjših, se tam družita; eden prihaja iz široke temne votline, iz tiste, kjer bivajo pozoji, drugi pa bruha izpod skal, votlini nasprotnih, ki se zvišujejo v oblasten hrib, mejnik med Hudo luknjo in majhno samotno dolinico, odkoder te vede pot pod živo Pohorje. Od obeh dotokov dobiva jezero toliko vode, da bi je imelo kmalu preveč, če ne bi bilo nekje izhoda. (Se nadaljuje)

Dr. Ivan Stopar

Grajske stavbe v Šaleški dolini

Bevče (Weutsch), grad

Izginuli grad nekje blizu naselja Bevče med Salekom in Vinsko goro.

Lokacija terensko ni ugotovljena

1424 se omenja (burck) zu dem Welcz in 1441 vest, haws Welcz. O gradu ni sicer ničesar znanega.

Dobrna (Neuhaus, Schlangenburg), grad Kačji grad, Kačnik

Vrh gričevnate kope v naselju Lokovina nad Dobrno. Razvalina.

Nekaj pred 1147 je bavarski grof Hartvig Bogenski prodal svojo alodialno posest Dobrno krškemu škofu za 145 mark, ta pa je šele 1155 po raznih peripetijah dokončno prišla v posest krške cerkve. Grad se v teh listinah še ne omenja in ni nemočeno, da je bila tedanja posest vezana še na Ranšperk. 1275 se grad prvič izrečeno omenja kot Domus noua apud s. Mariam, 1296 nato kot Nowenhows, 1322 Newhous, 1335 Newn-

hous, Newhaus, 1387 vest Newhaws bey Toefer, 1388 vest Newhaws, 1428 haws Newhaws. 1346 je Eberhard Dobrnski zastavil svoj grad.

Dobrno krškemu stolnemu kapituлу za 120 oglejskih funtov. Očitno ga ni odkupil, zakaj pozneje ga do 1438 srečamo v posesti ptujskih gospodov. Po smrti Franca Dobrnškega je 1605 prešla gospodščina skupaj s toplicami v roke njegove sestre Regine Putterer Saurau, 1613 pa so jo prodali Gačnikom. 21. junija 1666 je cesar Leopold I. povzdignil takratnega lastnika Dobrne Janeza Matijo Gačnika v plemiški stan s predikatом von und zu Schlangenburg auf Schlangenburg. Od tod izvira tudi slovenska skovanka za ime gradu — Kačji grad.

Stavbo so sčasoma pričeli zanemarjati. 1769 jo je kupil Franc Ksaverij Avgustin baron Dienersberški, a že čez tri leta, 1772 je moral ponovno skupaj s svojo družino in službeniki pobegniti iz nje, ker se je grad začel podirati, del se ga je nato povsem sesul. Dienersberški si je že čez dve leti postavil v dolini nov dvo-

rec, ki je podedoval ime starega gradu.

Razvaline gradu Dobrna so še vedno dovolj impozantne, vendar še niso preučene. Vsekakor velja, da tudi zdaj v njegovem jedru ne moremo datirati v obdobje romantike. To pomeni, da je nastal šele malo pred 1275, ko se prvič neposredno omenja. V osrednjem delu razvaline so ohranjeni nekateri gotski arhitekturni členi. Grad je imel pred razsulom veliko dvorano, kapelo, bogat arhiv, topove in orožarno s starinskimi orožjem.

Dobrna — Kačji grad

Dobrna (Neuhaus), dvorec

Leži na položni vzpetini ob veliki cesti tik pred vstopom v istoimensko naselbino, ob vznožju starega gradu Dobrna. Lokovina 10. Dvorec je dobro ohranjen. V njem je pomožna šola, zavod Ivanke Uranjekove.

Stavbo je 1774 postavil Franc Ksaverij Avgustin baron Dienersberški kot svoj novi dom, ko se je 1772 podrl grad Dobrna. Dotlej sedež gospodščine. Dienersberški so 1822 pripojil Dobrni gospo-

ščino Dobrnica, 1847 pa so od posesti odprodali toplice. 1851 so prodali graščino Francu Antonu, grofu pl. Kolovrat — Liebstensky. Njeni lastniki so se pozneje pogosto menjavali.

Stavba ima pravokotno zasnovo in obsega poleg pritličja še nadstropje in mansardno podstrešje. V osi prednje fasade je kamniten baročen portal, delno zakrit s sekundarnim lesenim altanom. Vogala prednje sta poudarjena z mlajšima oktogonálnima stolpičema. Pritličje je obokano s križnimi, lahno grebenastimi oboki. Tu je vzdignjen tudi prebeljen marmorni antični relief z napisom. Dvorec je obdan s parkom. Ob vzhodu vanj je postavljen antični lev, ki so ga pripeljali z Ranšperka.

Dobrnica (Gutenceck), dvor, graščina

Stavba leži tik ob cesti v dolinici, ki drži iz Dobrne v Hudčev graben. Zavrh nad Dobrno I. Je ohranjen, slabo vzdrževan in rabi za stanovanja.

Dobrnica se prvič omenja 1373 kot Guetenegg, vendar se zdi, da se vir nanaša na istoimenski dvor na Krasu v bližini Reke. Od tam naj bi po Pircheggerju izvirali tudi rod viteзов, ki se v literaturi večkrat omenja. Prva zanesljiva omenba Dobrnice izvira šele iz 1650, ko je Leopold Ramschüssel s Seneka prodal dvor Guetenegkh, ki ga je bil dobil od Ehrenreicha pl. Hohenwerta, ptujskemu trgovcu Gabrielu Caccia. V letih 1692—1754 je bil njegov lastnik Wolfgang Ferdinand baron pl. Adelstein. V lasti Adelsteinovih potomcev je ostala Dobrnica do 1822, ko jo je kupil soproog baronice Adelstein Franc Ksaverij Kajetan baron pl. Dienersberg, potem, ko jo je imel že osem let v najemu. Dienersberški so posedovali Dobrnico do 1851, ko jo je prevzel Franc Anton grof pl. Kolovrat-Liebstensky, in jo je preuredil v pivovarno. Pozneje so se v Dobrnici še večkrat menjali gospodarji, med obema vojnoma pa je bilo tu zdravišče.

(Nadaljevanje sledi)

koledar

Petek, 27. junij — dan samouprave.
Sobota, 28. junij — Leon
Nedelja, 29. junij — Peter
Ponedeljek, 30. junij — Emiljana
Torek, 1. julij — Julija
Sreda, 2. julij — Oton
Četrtek, 3. julij — Tomaž
Petek, 4. julij — Dan borca

Sobota, 5. julij — Cirila
Nedelja, 6. julij — Marija
Ponedeljek, 7. julij — Dan izgnancev
Torek 8. julij — Elizabeta
Sreda, 9. julij — Veronika
Četrtek, 10. julij — Amalija

dežurstva

ZOBOZDRAVNIKI V
ZDRAVSTVENEM DOMU

VELENJE

28. 6. — 29. 6. 1980 — dr.
Anica PISTOTNIK, Tavčar-
jeva 19, Velenje
4. 7. — 6. 7. 1980 — dr.
Teodor GOROGRANC,
Jenkova 25, Velenje

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENI POSTAJI ŠOŠTANJ

27. 6. — 29. 6. 1980 dr.
Lazar

30. 6. 1980 dr. Stupar

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU Velenje

27. 6. 1980 dr. Natek (dnevni),
dr. Hribar (nočni)
28. 6. 1980 dr. Zupančič (džurni),
dr. Seher (pom. dežurni)
29. 6. 1980 dr. Zupančič (džurni),
dr. Seher (pom. dežurni)
30. 6. 1980 dr. Lešnik (dnevni), dr.
Prenc (nočni)

VETERINARJI V VETERINARSKI POSTAJI VELENJE IN ŠOŠTANJ

od 27. 6. do 3. 7. 1980 Ivo
ZAGOŽEN, dipl. vet., Velenje,
Vrnjačke Banje 7 — telefon 852-381

od 4. 7. do 10. 7. 1980 Peter
Rihtarič, dipl. vet., Šoštanj,
Prešernov trg 7 — telefon 881-143

mali oglasi

SPREJMEM dva otroka do enega leta starosti v varstvo v dopolnjenem času. Naslov v uredništvu.

AVTO SERVIS v Velenju išče kvalificiranega avtomehnika. Odslužen vojaški rok. Naslov v uredništvu.

PRODAM motorno kolo BMW—600ccm in pony express. Peter Vodišek, Tomšičeva 15, Velenje. Ogled od 14 — 15 ure.

POPOLDANSKI OBRTNIKI! Prodaj skoraj nov stroj za čiščenje talnih oblog in sesalec 800 W za 40.000,00 din. Naslov v uredništvu.

V **CENTRU** ali okolici Velenja iščem sobo, po možnosti opremljeno. Naslov v uredništvu.

UGODNO prodam dobro ohranjen osebni avto LADA—STANDARD, letnik 1973 in 6 kub. m. gradbenega lesa.

Janez Dolinar, Foitova 8, Velenje. Telefon 851-266.

PRODAM osebni avto R - 16 letnik 1970, dobro ohranjen. Maksimilijan Bergant, Zdravstveni dom Velenje.

PRODAM dve psički — nemški ovčar z rodovnikom. Henrik Fišer, Koroška 15, Velenje.

kino

REDNI KINO VELENJE

27. 6. — petek ob 18. in 20. uri
ZADNJI STREL — ameriški western;
režija: Don Siegel; igrata: John Wayne,
Lauren Bacall

28. 6. — sobota ob 16. in 20. uri
ZBOGOM EMANUELA — francoski
erotični; režija: François Lefrier; igrata: Silvia Kristel, Alexandra Steward (za mladino pod 16 let film neprimeren)

29. 6. — nedelja ob 18. in 20. uri
ZBOGOM EMANUELA — francoski
erotični

30. 6. — ponedeljek ob 18. in 20. uri
SMRT NA NILU — angleška kriminalka

1. 7. — torek ob 18. in 20. uri
OSCEOLA — nemški western; režija: Konrad Petzold; igrata: Gorko Mitič, Horst Schulze

2. 7. — sreda ob 18. in 20. uri
OSCEOLA — nemški western

3. 7. — četrtek ob 18. in 20. uri
NOVINAR — domači film; režija: Fadil Hadžić; igrata: Rade Serbedžija, Fabijan Sovagović

KINO DOM KULTURE VELENJE

30. 6. — ponedeljek ob 20. uri —
FILMSKO GLEDALIŠČE NOČ CAROVNIC — ameriška grozljivka;
režija: John Carpenter; igrata: Donald Pleasance, Jamie Lee Curtis

3. 7. — četrtek ob 20. uri **SAFARI EXPRESS** — italijanski avanturistični;
režija: Duccio Tessari; igrata: Giuliano Gemma, Ursula Andress

KINO ŠOŠTANJ

28. 6. — sobota ob 19.30 uri **NOČ CAROVNIC** — ameriška grozljivka

29. 6. — nedelja ob 17.30 in 19.30 uri

PAR IN NEPAR — italijanski akcijski

30. 6. — ponedeljek ob 19.30 uri

ZBOGOM EMANUELA — francoski
erotični

2. 7. — sreda ob 19.30 uri **SMRT NA NILU** — angleška kriminalka

KINO ŠMARTNO OB PAKI

27. 6. — petek ob 20. uri **PAR IN NEPAR** — italijanski akcijski

1. 7. — torek ob 20. uri **ZBOGOM EMANUELA** — francoski erotični

Obiskovalce filmskih predstav obveščamo, da v času od 1. julija do 30. avgusta v domu kulture Velenje ob ponedeljkih ne bo predstav filmskega gledališča. Vabimo pa vas na ogled filmov iz rednega programa, ki jih predvajamo v domu kulture v Velenju ob četrkih.

gostinstvo velenje, p.o.
velenje, rudarska 1
telefon: (063) 851-220
telegram: gostinstvo velenje

GOSTINSTVO VELENJE

vabi na poslovilni
nočni piknik na Jezeru,
ki bo 28. in 29. junija 1980.

KOZMETIČNO FRIZERSKI SALON

MARIJA MUJADŽIČ

VELENJE, Šalek,

Cesta 1, št. 8

Cenjene stranke obveščamo, da smo nabavili najnovejše aparate za nego obraza in zdravljenje kože

- aparat za pregled kože (vlage v koži)
- razpršilec pare za obraz
- elektromasaža — glajenje gub
- vakuum masaža
- čiščenje mozoljev z vakuumom
- piling brušenje kože
- visoka frekvenca (masaža z ultravioletnimi žarki)
- obsevanje z infra žarki (solux)
- obsevanje z ultravioletnimi žarki (kvarc)

Poleg tega izdelujemo kreme, losione in čistilna mleka za vse vrste kože. Odstranjujemo tudi kurja očesa in otiške. Poleg kozmetičnih uslug in proizvodov vam nudimo vrste frizerskih uslug. Naročite se lahko osebno ali po telefonu 851-018.

Za obisk se priporočamo!

»NAS CAS«, glasilo SZDL, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, p. o. Velenje, Foitova 10. »NAS CAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstdnevnik »SALEŠKI RUDAR«, kot tednik pa izhaja »NAS CAS« od 1. marca 1973 naprej.

Uredništvo: Marjan Lipovšek (Direktor - in glavni urednik), Stane Vovk (odgovorni urednik), Jože Krajnc, Janez Plešnik, Boris Zakošek, Mira Zakošek ter Vlado Besednjak (likovanje).

Izhaja ob petkih — Uredništvo in uprava 63320 Velenje, Foitova 10, poštni predal 89, telefoni (063) 850-087, 850-316, 850-317. Brzjavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda 5 dinarjev, letna naročnina 210 dinarjev (za inozemstvo 420 dinarjev).

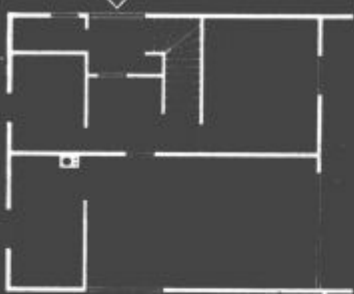
Ziro račun pri SDK, podružnica Velenje 52800-603-38482.

Grafična priprava in tisk: ČGP Večer Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAS CAS« se po mnenju Sekretariata za informacije izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1974 ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.

marles

6 MESECEV MARLESOVH IZJEMNIH KREDITOV ZA HIŠE

Dosedanjim in bodočim graditeljem Marlesovih hiš (za združno gradnjo, izvajamo še inženiring) ponujamo 30 odstotkov kredita (od pogodbene vrednosti) na dobo 5 let ob 7-odst. obrestni meri.

Izberite med 37 variantami Marlesovih hiš eno, ki bo najbolj ustrezala vašim zahtevam.

Sedaj, v času energetske krize, lahko prihranite npr. letno do 2000 l kurilnega olja.

Prednosti Marlesove hiše:
— hitra gradnja,
— izredna toplotna in zvočna izolacija,
— odpornost za potresne sunke (do 9. stopnje lestvice MSC),
— mednarodno priznanje za kakovost.

Informacije:
Marles,
62000 Maribor,
Limbuška c. 2,
telefon: (062) 39 441
(interna 269).

Novi tip Marlesove hiše z mansardo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, sina in očeta

Dominika Ovčaka

se iskreno zahvaljujemo za vso pomoč v hudih trenutkih slovesa vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti in mu pokrili zadnji dom s cvetjem. Prisrčna hvala DO TGO Gorenje — TOZD Vzdrževanje, GD Beveč, duhovniku za pogrebni obred, pevcem, godbi in govornikom za poslovilne besede.

Hvala vsem, ki so z nami sočustvovali in nam izrekli sožalje.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Letos mineva peto leto neizmerne bolečine, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Franc Petek

rudar v pokoju s Konovega

Danes mineva leto dni neizmerne bolečine, odkar je kruta usoda življenja mnogo prezgodaj iztrgala v veliki bolečini iz naše sredine našega preljubega sina, brata, očka in zaročenca

Francija Petka

električarja v REK-DO Elektrostrojna oprema

Nista se poslovila od nas, brez slovesa sta odšla, zato nikoli ne bomo mogli verjeti, da vaju ni več. Vajina tragična smrt je za nas tiho trpljenje brez konca, nenadomestljiva izguba, nepopisna bolečina. Vajini koraki se slišijo, vajin glas odmeva, oči še žarijo, usta kot da govorijo. Vajin lik je še živ pred nami, a vajin grob je priča, da sta se za vedno poslovila. Ljubili smo vaju in goreli za vaju, zato ni ure, da se na vaju ne bi spomnili. Obiskujemo vaju, vidva pa molčita in ne slišita naših klicev, ne čutita solza, ne vidita potrtih src, vonj tisočeri cvetov vaju ne prebudi, ker je usoda tako kruta.

Konovo, 29. junija 1980

Neutolažljive: mama in žena, hči in sestra Majda, hčerkica in vnukinja Karmen, zaročenka Vera.

Simbolična preizkušnja telefona

Skorno — Florjan

Plod skupnih naporov

V krajevni skupnosti Skorno-Florjan so prejšnjo soboto s priložnostno slovesnostjo zaključili del pri napeljavi telefonskega omrežja. O tej pomembni pridobitvi za kraj sta spregovorila sekretar krajevnih konferenc SZDL Roman Lodinek in Janez Krašovec, direktor PTT Celje — tozdr Velenje.

Dela pri napeljavi telefonskega omrežja so trajala od avgusta leta 1979 do decembra lani. Napeljali so okrog 8000 metrov vodov, krajani pa so opravili pri tem več kot 2100 ur prostovoljnega dela, ki so jih ovrednotili na milijon 350 tisoč dinarjev. Vrednost celotnega omrežja pa znaša približno 3 milijone dinarjev. Manjkajoči denar so krajani dobili od zdru-

ženega dela v obliki nepovratnih sredstev, v obliki kredita od zavarovalne skupnosti Triglav, od občinskega sklada za financiranje potreb SLO, šoštanjskih termoelektrarn, podjetja za PTT promet Celje — tozdr Velenje, vsak posameznik pa je prispeval po 5 tisoč dinarjev.

V krajevni skupnosti je dobilo telefon 38 krajanov, 17 pa jih že ima pripravljene priključke, vendar še nimajo števil.

Na slovesnosti se je Roman Ledinek zahvalil vsem, ki so jim pomagali pri napeljavi telefonskega omrežja, na katerega so, kot je dejal, upravičeno ponosni in ki je plod njihovih skupnih naporov.

Posebno priznanje so podelili tudi predsedniku gradbenega odbora Juriju Vrčkovniku.

Angela Röck

V sredo, 18. junija smo pospremili na zadnjo pot Angelo Röck, rojeno Kopušar, mater revolucionarja, prvoborca in enega od organizatorjev vstaje na Slovenskem Stajerskem — Ivana, Blaža, Biba Röcka. Bogato življenjsko pot, posuto s trpljenjem in odrekanjem, na kateri ni niti za trenutek omahnila, je sklenila v dopolnjenem 92 letu starosti.

Globoka narodna zavest Angele Röck je bilo vodilo sinu, da je postal eden od prvih organizatorjev in voditeljev napredne šoštanjske mladine v stari Jugoslaviji. Klonila ni v najtežjih trenutkih okupacije. Po osvoboditvi se je z vsemi svojimi močmi predala obnovi porušene domovine in družbenopolitičnemu delu. V naše dosežke je vpeto tudi delo Angele Röck, številna priznanja, ki jih je prejela, pa so le skromna zahvala za plemenito življenje in delo.

Eno od šoštanjskih šol so poimenovali po Bibi Röcku. Mladi šoštanjski rod je ponosen na to. Ta svoj ponos so pionirji izrazili vsakič, ko jih je obiskala mati njihovega vzornika — Angela Röck. Prišla je na številne sprejeme cicibanov v pionirsko organizacijo. Malčki so z zanimanjem prisluhnili njenim pripovedim. Navduševali so jih, jih bodrile, tako kot so navduševale in bodrile njene sestre.

Ob zadnjem slovesu na pokopališču v Podkrajju so se od Angele Röck poslovili v imenu skupščine občine Velenje ter krajevnih skupnosti Šoštanj Miloš Volk, v imenu občinskega odbora ZZB NOV Velenje Franc Hudomalj in v imenu učencev ter kolektiva osnovne šole Biba Röck Šoštanj Matjaž Natek. Ob zboru šoštanjskih upokojencev so žaro s posmrtnimi ostanki Angele Röck položili v grob, kjer že počiva sin. Pionirji z osnovne šole Biba Röck pa so na grob položili rdeče nageljine.

Eno od srečanj z mladimi

Seja OK ZKS Mozirje

Težave ostajajo kljub uspehom

Komunisti mozirske občine so se v ponedeljek popoldne sestali na seji občinske konference in jo namenili oceni uresničevanja prizadevanj na področju ustalitve gospodarskih tokov ter nalogam komunistov pri tem. Sedanje gospodarske razmere so zaskrbljujoče, tudi zato, ker so v mozirski občini v tem srednjeročnem obdobju nameravali nadoknaditi zaostanek iz prejšnjih let, pri tem pa ugotavljajo, da niso uspeli. Dejstvo je sicer, da se rezultati gospodarjenja v tem letu izboljšujejo, dejstvo pa je tudi, da niso uspeli odpraviti dolgoročnih zakonitosti, ki slabijo uspehe v gospodarstvu.

Člani občinske konference ZK Mozirje so na ponedeljkovi seji podrobno ocenili tudi stanje na

področju načrtovanja, položaj pri uresničevanju nekaj pomembnih nalog ter na koncu sprejeli še vrsto pomembnih nalog zveze komunistov in drugih subjektivnih sil v nadaljnjem uresničevanju stabilizacijskih nalog. Podrobno bodo naloge opredelili še na današnji seji komiteja občinske konference, hkrati pa so se dogovorili, da morajo vse osnovne organizacije na podlagi dokumentov 7. seje CK ZKS, stališči in sklepov občinske konference ter na temelju lastne ocene razmer, najkasneje do 10. julija oceniti uveljavljanje ustaljenih ukrepov v svojih sredinah ter oblikovati in dopolniti delovne načrte. Obširneje bomo o tej problematiki poročali v prihodnji številki.

J. P.

Naravne znamenitosti

V nedeljo v Matkov škaf

Komisija za planinstvo pri ZTKO Mozirje in Planinsko društvo iz Solčave prirejata to nedeljo, 29. junija, množični planinski pohod v Matkov škaf. Ta edinstvena naravna tvorba, do 30 metrov visoka in ji domačini pravijo kar škaf, je vsekakor vredna ogleda. To velja za te dni, kasneje je zaradi višjih poletnih temperatur iz dneva v dan nižja. Udeleženci se

bodo zbrali v nedeljo ob 8. uri pri gostišču sestre Logar. Od tod bodo z avtomobili krenili do lovskih koč v Matkovem kotu in naprej peš do škafe. Od koč do vrha je poldruugo uro zmerne hoje, večinoma po snegu, zato je treba poskrbeti za primerno obutev. Po povratku bo ob lovski koči planinsko srečanje.

J. P.

Krajevna skupnost Luče

Pomembne delovne zmage

Minulo nedeljo so slavili prebivalci krajevnih skupnosti Luče. Slavili so upravičeno, saj so ponovno dosegli nekaj pomembnih delovnih zmag, k njim pa so v največji meri z delom in prispevki pripomogli prebivalci Luč in okolice ter ostali dejavniki te krajevnih skupnosti. Najpomembnejša pridobitev je vsekakor posodobljena cesta v Podvolovljek, ki prebivalcem ob njej ogromno pomeni. Prvi del so izročili namenu že lani, drugega pa so skoraj v celoti končali letos. Najbrž je ob tem odveč pripomba, da so prebivalci in krajevni dejavniki pri teh delih sodelovali z izjemnim številom prostovoljnih delovnih ur ter z znatnimi prispevki v denarju in lesu.

Ob osnovni šoli v Lučah so otvorili tudi novo rokometno igrišče, ki je prav tako delovni uspeh celotnega kraja. Ob tej priložnosti so pripravili turnir, ki so se ga

udeležili rokometaši iz Nazarij, Smartnega, Gornjega grada, Nove Štife, Solčave in Luč. Prvo in drugo mesto sta osvojili domači ekipi, tretji so bili rokometaši Gornjega grada in četrta igralci Nazarij. To še ni vse. Ob cesti v Podvolovljek so izročili namenu novo strelišče, ki ga je s pomočjo vseh dejavnikov v kraju zgradila osnovna strelška organizacija, in je vsekakor velik prispevek k razmahu strelskega športa v tem delu Gornje Savinjske doline.

V Lučah so v nedeljo pridobili tudi dolgo pričakovane prostore Ljubljanske banke, v kateri bodo gostom na voljo tudi zanimive turistične in druge informacije. Bogat kulturni program ob slavu v krajevni skupnosti Luče so pripravili učenci tamkajšnje osemletke, svoj delež pa so k temu prispevali tudi mladi iz Ljubljanske banke.

J. P.

Civilna zaščita

Visoka raven pripravljenosti

Ob tednu civilne zaščite sta v nedeljo občinski štab civilne zaščite in občinska gasilska zveza Mozirje pripravila občinsko tekmovanje gasilskih enot civilne zaščite. Tekmovanje je bilo v Okonini in k uspešni izvedbi so veliko pripomogli tudi člani tamkajšnje gasilskega društva. Kljub temu, da je tekmovalcem v veliki meri pomagalo vreme, so pripadniki enot civilne zaščite prikazali visoko raven pripravljenosti in usposobljenosti, predvsem pa obilno mero tekmovalnega duha.

Nastopilo je 11 ekip, od tega dve iz organizacij združenega dela. Pred tekmovanjem je vse udeležence pozdravil poveljnik občinskega štaba civilne zaščite Anton Vrhovnik. Prvo mesto so osvojili pripadniki enot iz Lesne industrije Gorenje Glin Nazarij, takoj za njimi pa se je uvrstila ekipa Modne konfekcije Elkoj. To je še posebej pomembno, saj v tej ekipi nastopajo ženske. Tretje mesto je zasedla enota krajevnih skupnosti Ljubno. Prve tri ekipe so prejele pokale v trajno last, vse ostale pa priznanja.

J. P.

Že 2235 občanov darovalo kri

Komisija za krvodajalstvo pri občinski organizaciji Rdečega križa Velenje je v nedeljo, 20. julija organizirala krvodajalsko akcijo, katere se je udeležilo okrog 100 delavcev Vegrada, regionalne zdravstvene skupnosti ter učitelje oziroma profesorje velenjskih osnovnih šol in gimnazije. Tako je doslej v občini darovalo kri že 2235 občanov. Množične krvodajalske akcije bodo spet v septembru. (v)

Delo med počitnicami

Oblekla sta miličniško uniformo

Te dni lahko srečamo na ulicah Velenja mlada fanta v miličniških oblekah. To sta MILAN BOŽIČ in BRANIMIR MEH, ki sta se odločila, da bosta del počitnic preživela na teh dveh delovnih mestih.

V letošnjem šolskem letu sta Milan in Branimir končala šolanje na rudarskem šolskem centru. Ko sta izvedela za razpis postaje milice Velenje, da iščejo mlade za počitniško delo, sta se prijavila, saj se jima je zdelo to delo zelo privlačno. Izmed številnih prijaviteljev, sta bila izbrana. Morala sta na nekajdnevno usposabljanje v Celje, nato pa sta lahko oblekla uniformi. „Zavedava se velike odgovornosti. Prej na to niti nisva veliko mislila, ko pa sva se znašla v uniformi, naju je bilo kar malo strah,“ sta pripovedovala. „Pri delu, ki ga opravljava ne smeva delati napak, kar pa je nedvomno zelo težko, saj sva brez izkušenj. Zlasti hudo je bilo prvih nekaj dni, sedaj pa delava že štiriinajst dni in lahko rečeva, da sva se dobro znašla.“

Milan in Branimir delata predvsem preventivno. Nadzorujeta promet. Ob prometnih konjicah, je potrebno promet v križiščih usmerjati in podobno. Veliko časa porabita tudi za nadzor parkirišč. „Sele sedaj vidiva, kako neurejeno je parkiranje v Velenju. Res je, da ponekod primanjkuje parkirišč, vendar pa so ljudje tudi tako zelo razvajeni, da bi se radi pripeljali prav do vrat. Tako parkirajo kar na pločniku, pa ob robu ceste tako, da zapro pot mimoidočim. Se vse preveč je prisotno mišljenje voznikov, da je potrebno upoštevati prometne predpise zaradi miličnikov, ne pa zaradi varnosti.“

Spoznala sta zelo odgovorno delo miličnikov in v bodoče ga bosta prav gotovo bolj cenila.

Seveda se srečujeta pri delu tudi z mnogimi težavami. Oba sta domačina. Milan je doma iz Topolišče, Branimir pa iz Kavč. Ljudje ju poznajo in ju zaradi tega pogosto ne jemljejo resno, ko opravljata uradno dolžnost. „Miličnik ne sme biti pristranski in če stori prekršek njegov znanec, ga je potrebno prav tako kaznovati. To pa je seveda težko, še posebej, če opravlja le počitniško delo.“

Kljub temu, da delo ni lahko in da delata Milan in Branimir po potrebi, takrat, ko ju najbolj potrebujejo, sta z delom nadvse zadovoljna. Vesela sta, da bosta pripomogla k večji varnosti na naših cestah, da bosta pomagala voznikom v prometu, in seveda tudi vsem drugim občanom. Včasih delata namreč tudi v intervencijskih skupinah z drugimi miličniki.

„Delo nama je všeč, vendar pa to ni poklic, za katerega sva se usposabljal. Oba se bova po počitnicah zaposlila na rudniku, v vrste miličnikov pa bova po potrebi še prihajala. Kadar bodo imeli kakšno večjo akcijo, ko bo v Velenju kakšna prireditev, pri kateri bo potrebno sodelovati večje število miličnikov, bova rada prisločila na pomoč. To delo nama kljub težavnosti ugaja in sedaj, ko preživljava v tem poklicu tudi svoj prosti čas, ga bova znala še bolj ceniti kot doslej,“ sta dejala ob koncu našega pogovora.

Kljub temu, da je minilo šele štirinajst dni, od kar sta v vrstah velenjskih miličnikov, sta se že dobro znašla. V poldrugem mesecu, kolikor še nameravata delati, bosta lahko pridobili izkušnje s pristom uporabila in veliko naredila na področju preventivne varnosti.

Mira Zakošek

Milan Božič

Branimir Meh

Uspešna turneja

Mladinski pevski zbor osnovne šole Gustav Šilih Velenje je pod vodstvom zborovodkinje Dragice Magdič zelo uspešno zaključil svojo turnejo v Bosni in Hercegovini. V petek, 20. junija je v kristalni dvorani v Bugonju nastopal skupaj z gostitelji „HOR 57 djevojčica i dječaka“ iz tamkajšnje osnovne šole in mladinskim pevskim zborom iz Pucarjeva.

V soboto pa je nastopil še na zvezni reviji „Hercegovina pjeva 80“ in bil tudi tu uspešen. Več tisočglava množica je navdušeno pozdravila nastop mladih pevcev.

Urejanje športnih objektov

Mladi iz Smartnega ob Paki so v teh dneh zbrani na lokalni delovni akciji, ki so jo pričeli že sinoči, zaključili pa jo bodo v nedeljo zvečer. Blizu 60 članov osnovnih organizacij ZSMS Smartno, osnovne šole Bratov Letonje in trgovske podjetja Vino iz Smartnega je sinoči opravilo delovni dogovor in prvič dvignilo zastavo v taboru, ki so ga pripravili pri osnovni šoli. Danes in jutri bodo opravili vrsto obnovitvenih del na nogometnem in rokometnem igrišču ter pomagali pri urejanju novega pomožnega nogo-

metnega igrišča v Smartnem. Mladi iz Smartnega bodo med tridnevno delovno akcijo opravljali tudi druge aktivnosti in vsak večer ob tabornem ognju pripravili še kulturni program. Akcija bo zaključena v nedeljo zvečer s podelitvijo priznanj najuspešnejšim brigadirjem.

Brigado so poimenovali po Konraudu Deleju-Radu, predvojnemu revolucionarju in enemu prvih borcev na območju Smartnega ob Paki, ki so ga Nemci ustrelili leta 1942.

Rek — 20 let rekreacije

Na Rudarsko elektroenergetskem kombinatu Velenje slavijo letos 20. letnico organizirane rekreacije. Ta jubilej bodo praznovali jutri, 28. junija s srečanjem rudarskih mest Mežice, Laškega, Senožege in Velenja v malem nogometu, kegljanju, streljanju in krosu. Uradna otvoritev srečanja bo ob 9. uri na igrišču pri jezeru, ob 10. uri pa se bodo začela tekmovanja. Ob 13. uri si bodo nato vsi skupaj ogledali finalno tekmo v malem nogometu, ob 14. uri pa bodo v prostorih družbene prehrane Rek podelili priznanja posameznikom za 20. letno prizadevanje na področju rekreacije.

Kriterij slovenskih mest

Ob dnevu rudarjev bo atletski klub Velenje organiziral v sredo, 2. julija tekmovanje slovenskih mest v atletiki. Tekmovanje bo na igrišču pri jezeru, začelo pa se bo ob 15. uri.